Poštnina plačana v gotovini.

Leto XII., štev. 180 — Ljubljana, petek 7. avgusta 1931 — Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praha číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Kasen ukrep avstrijskih železnic

Vsi vagoni se morajo pred pasiranjem meje strogo preiskati – Mednarodna konferenca v Curihu

Dunaj, 6. avgusta p. Generalna direkcija avstrijskih zveznih železnic objavlja:

Generalna direkcija jugoslovenskih državnih železnic je glede na to, da so bili izvršeni v Jugoslaviji sami in v obmejnih postajah bombni atentati v vagonih, brzojavno obvestila avstrijske zvezne železnice, da je prehod direktnih vagonov v Jugoslavijo ustavljen. Prevzemajo se samo tranzitni vagoni, torej taki vozovi, ki gredo preko Jugoslavije. V prometu z Jugoslavijo samo morajo potniki v obmejnih postajah prestopiti. Jugoslovenske državne železnice so pri švicarski železniški upravi, kot poslevodeči upravi mednarodnega prometa osebnih in prtljažnih vagonov, zaprosile za sklicanje konference o tej zadevi in povabile tudi k ogledu na Jesenicah demoliranega vagona. **Švicarske zvezne železnice so sklicale predlagani razgovor za 11. t. m. v Curihu ter predvidele delegiranje zastopnikov k ogledu na Jesenicah.**

Avstrijske zvezne železnice so izdale svojim zveznim železniškim direkcijam strogo navodilo, naj v Jugoslavijo namenjene direktne vagone med potjo skozi Avstrijo najnatančneje preiščejo in pazijo na to, če se niso pripetile kake sumljive manipulacije. Na avstrijskih obmejnih kolodvorih Špilje, Podroščica, Pliberk in Labud morata direktne vagone temeljito preiskati sprevodnik in preiskovalec vagonov ob sodelovanju javnih varnostnih organov, t. j. policije in žandarmerije. Preiskava se mora izvršiti na vseh notranjih in zunanjih delih vagona in njegovi opremi. O tej odredbi so avstrijske zvezne železnice brzojavno obvestile generalno direkcijo jugoslovenskih državnih železnic v Beogradu in železniško direkcijo v Ljubljani.

Viharen zaključek madžarskega parlamenta

Burni prizori na zadnji seji prvega zasedanja – Delavski zastopnik napoveduje izgrede

Budimpešta, 6. avgusta. g. Kratko zasedanje novoizvoljenega parlamenta, ki je bilo polno razburjenja, se je danes zaključilo zelo dramatično in s ponovnimi brezprimernimi burnimi dogodki, ki so bili posebno napeti pri govoru socialnodemokratskega poslanca Karla Payerja. Ta se je izčrpno bavil s položajem in izjavil, da je zelo kritičen. Veliki obrati odpuščajo na stotine svojih delavcev, onim pa, ki so še ostali na delu, grozi zaradi pomanjkanja denarja tudi v najkrajšem času odpoved. Delavcem je treba za vsako ceno preskrbeti posla. Madžarski narod ne bo mogel dalje prenašati sedanjih razmer.

Med govorom posl. Payerja je nastal v dvorani silen trušč in hrušč. Predsednik je pozval govornika k redu. Med tem je prišlo do ostrih kontroverz med zastopniki desnice in levice. Posl. Payer je vprašal vlado, čim se je hrup malo polegel, ali bo s svojimi ukrepi čakala tako dolgo, dokler ne bodo stradajoči napadli mesnice in trgovine. To vprašanje je izzvalo nov vihar protestov. Posl. Payer je zaklical z močnim glasom: »Da, v provinci so se že vršili upori zaradi lakote!«

Ministrski predsednik grof Bethlen, ki je običajno vedno hladnokrven, se je dvignil s svojega sedeža, začel udarjati po mizi ter skušal prekričati poslance. V dvorani je nastal silen krik in vik, vse je razbijalo po klopeh. Predsednik je zaman skušal uveljaviti svoj zvonec. Skoraj nikogar ni bilo mogoče razumeti.

Ko se je razburjenje nekoliko poleglo, je zaklical posl. Payer ministrskemu predsedniku: »Kar nadaljujte so to svojo politiko! Posledice se bodo kmalu pokazale.« Grof Bethlen je odgovoril razburjen: »Take besede ne spadajo semkaj; pojdite na cesto.« Posl. Payer: »Če delavci ne bodo dobili podpore, si jo bodo vzeli tamkaj, kjer jo bodo dobili.«

Poslanci so zopet pričeli kričati in zaman so se skušali uveljaviti nekateri govorniki. Končno so se vsi umirili, tako da je prišel zopet do besede ministrski predsednik grof Bethlen, ki je predlagal zaključitev zasedanja. Predlog je bil z glasovi vladne večine sprejet. Med vzklikanjem socialnih demokratov, da bo sedaj v državi še 245 brezposelnih več, se je začela dvorana prazniti.

Borzno notiranje nemške marke

V ponedeljek se prične na pariški borzi zopet notiranje marke — Nemški denarni zavodi ne smejo dajati posojil javnim korporacijam

Pariz, 6. avgusta. č. »Journal Industriellec poroča, da bo od ponedeljka zopet notirala nemška marka na pariški borzi. Notiranje je bilo ustavljeno, ko so bile z zasilno odredbo nemške vlade nemške banke zaprte. Čeprav so nemške banke sedaj zopet odprte, marka na pariški borzi še ne notira, ker čakajo francoski finančniki na izid nedeljskega plebiscita na Pruskem.

Berlin, 6. avgusta. d. Snoči je bila izdana nova zasilna odredba, s katero se pooblašča državna vlada, da ukrene potrebne ukrepe za izpremembo pravil pri hranilnicah, kakor tudi pri komunalnih žirovnih zvezah in komunalnih kreditnih zavodih v svrho smotrenega razvoja denarne organizacije. Državna vlada mora v ta namen razpustiti gotove ustanove in zavode, združiti jih ali pa ustanoviti nove. Velikega pomena je določba te zasilne odredbe, po kateri je omenjenim kreditnim zavodom do nadaljnjega prepovedano dajati posojila občinam, občinskim zvezam in drugim javnopravnim korporacijam.

Pariz, 6. avgusta. g. Kakor poroča »Havas«, se je pogajal danes ravnatelj Schieper kot zastopnik nemške državne banke z zastopniki francoskih zasebnih bank glede ohranitve in podaljšanja kratkoročnih kreditov. V francoskih finančnih krogih prevladuje že po prvem dnevu pogajanj vtis, da bo najbrže prišlo do sporazuma. Pri tem se naglaša, da se ta pogajanja vrše brez vpliva z oficijelne strani in popolnoma zasebno od banke do banke.

Križi in težave španske vlade

Nov razmah stavkovnega pokreta — Žrtve delavskih nemirov — Borba okrog katalonske avtonomije

Madrid, 6. avgusta. d. Stavke kovinskih delavcev v Barceloni in okolici se udeležuje sedaj že 38.000 delavcev. V Valenciji stavkajo že nad dva tedna natakarji. Stavkovno gibanje se širi po vseh mestih. Za danes je bila napovedana v Sevilli proglasitev splošne stavke. Šele sedaj je postalo znano, da je pri zadnjem sindikalističnem uporu izgubilo življenje 39 oseb in sicer 21 v Sevilli, 18 pa v provinci.

Pariz, 6. avg. AA. Havas poroča iz Algecirasa v južni Španiji, da je tam izbruhnila splošna stavka. Zapuščanje dela se je izvršilo brez vsakih nemirov.

Madrid, 6. avgusta d. Z odlokom ministra za pravosodje so bili odstavljeni vsi duhovniki v jetnišnicah, vendar pa se jetnikom dovoljuje duhovniška pomoč, ako jo zahtevajo.

Madrid, 6. avgusta č. V političnih krogih se je vnela huda debata o vprašanju katalonske avtonomije. Nacijonalistični krogi ostro nastopajo proti katalonskemu separatizmu, dočim je polkovnik Macia imel zelo ognjevit govor za katalonsko avtonomijo in je celo zagrozil s proglasitvijo popolnoma samostojne republike, če bi madridska vlada nasprotovala volji katalonskega ljudstva. Vlada je imela včeraj dolgotrajno sejo, na kateri je razpravljala o tem problemu.

Komunistično rovarjenje v Avstriji

Dunaj, 6. avgusta. č. Notranji minister Winkler je izdal vsem podrejenim organom nalog, naj z vsemi sredstvi in z vso strogostjo zatirajo komunistični pokret.

Dunaj, 6. avgusta. AA. Vseh šest aretiranih oseb, pri katerih so našli orožje, za kar niso imeli dovoljenja, so danes izročili preiskovalnemu sodniku. Obtoženi so vobunstva. Vsi aretiranci so brškone komunisti, med njimi je tudi ena ženska ruske narodnosti. Odgovarjali bodo razen tega tudi za to, ker so pri njih našli, kakor pričajo prvi rezultati politične preiskave, tudi mnogo raznih spisov, po večini v ruščini. Nadalje so pri njih dobili celo kopico podatkov in poročil o avstrijski armadi, orožništvu in policiji, zlasti v primeru notranjih nemirov v Avstriji.

Rekordni poleti

London, 6. avgusta, s. Letalec Mollison, ki je dne 29. julija startal v Wynghamu v Avstraliji za polet v Anglijo, je pristal danes v zalivu Pevensey, na obali grofije Sussex. Mollison je takoj startal za nadaljnji polet do letališča Chroyden.

Tokio, 6. avgusta, s. Oba ameriška letalca Pangborn in Herndon sta danes v jutranjih urah pristala tukaj.

Bahia, 6. avgusta, s. Ogromno letalo »Do X« je davi ob 7. startalo za nadaljnji polet v Zedinjene države.

Poraz praške Slavije v pokalni tekmi

Praga, 6. avgusta h. V pokalni nogometni tekmi je danes pred več ko 6000 gledalci porazila Viktoria iz Žižkova praško Slavijo s 4:3 (2:2).

UPORABA KULUKA

Odkupnina za kuluk se ne sme vstavljati v banovinske ali občinske proračune, temveč se mora porabiti direktno za ceste, na katerih bi moral obvezanec osebno delati

Beograd, 6. avgusta. AA. Glede na krivo tolmačenje odredb zakona o samoupravnih cestah odnosno o uporabi delovne moči prebivalstva je gradbeni minister izdal okrožnico na banske uprave. Okrožnica pravi med drugim:

Po čl. 25 zakona o samoupravnih cestah se banovinske ceste in objekti na njih grade in vzdržujejo iz sredstev banovine in iz prispevkov okrajnih cestnih odborov. Po členih 26 in 27 je predpisana razdelitev stroškov med banovino in cestne okraje za gradnje in vzdrževanje banovinskih cest. Banovine so dolžne paziti, da se vsote, namenjene za gradnjo in vzdrževanje cest, porabijo v to svrho. Opazil pa sem, da nekatere banovine vnašajo dohodke odkupnine od osebnega dela po čl. 60 zakona o samoupravnih cestah in čl. 3 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o samoupravnih cestah z dne 30. maja 1930 — svoj banovinski proračun. Omenjenemu zakonu je namen, da se **gradnje in vzdrževanje banovinskih cest vrši z uporabo delovne moči prebivalstva in da se z odkupnino od tega dela dobe potrebna denarna sredstva za nakup materijala.** Zakonodajalec je pri tej odredbi imel v mislih, da se osebe, sposobne za delo, uporabijo za gradnje in vzdrževanje cest, in da se odkupnina tistih, ki so nesposobni za delo ali se mu iz drugih razlogov odrečejo, **porabi izključno samo za potrebna popravila cest, na katerih bi se prizadeta oseba morala zaposliti**

Zato je bila izdana naredba, da se odkupnina od tega dela ne sme beležiti v banovinski proračun, vpisovanje teh vsot v proračun je pogrešno in zoper določila zakona. Zato je bila tudi izdana naredba, da se po določilih zakona morajo vse odkupnine, ki jih pobere občina, predati najdalje do 5. oktobra vsakega leta pristojnemu okrajnemu cestnemu odboru s popisom v duplikatu pod naslovom »Odkupnina od osebnega dela, ki jo je pobrala občina ..... srez ..... po določilih zakona o samoupravnih cestah za banovinske ceste«.

Da se poslej ne bo več vpisavala odkupnina v proračunu banovine in tudi ne v proračun sreskih cestnih odborov, odrejam:

1. da okrajni cestni odbori odn. banske uprave vknjižijo pobrane odkupnine v posebni rubriki pod »odkupnina od osebnega dela na banovinskih cestah za leto ...«,

2. da se s **pobrano odkupnino dobljeni denar porabi izključno za strokovne moči, za nabavo potrebnega gradbenega materijala; za gradnjo in vzdrževanje teh cest in objektov na njih in za popravila v primeru elementarnih nesreč in prekinitve prometa,**

3. da pristojne oblasti pazijo na pobiranje odkupnine v tisti višini dnevnic, ki jo zakon predpisuje ali je sicer v navadi.

Službeno pojasnilo

Beograd, 6. avgusta. AA. V zvezi z razpisom o uporabi ljudske delavne sile za vzdrževanje banovinskih cest je minister za gradbe izdal tole obvestilo:

Kategorizirane banovinske ceste v kraljevini Jugoslaviji, ki jih je okoli 30.000 kilometrov, niso še vse popolnoma izdelane, temveč so deloma samo projektirane ali nedogotovljene, poedini deli obstoječih cest pa so potrebni temeljnih rekonstrukcij. Da bi se mogla ta velika daljina banovinskih potov vzdrževati in rekonstruirati, nedogotovljene pa zgraditi, je predvideno z zakonom o nedržavnih in samoupravnih cestah, da se vzdržujejo in zgradijo banovinske ceste in mostovi z banovinskimi sredstvi, bodisi iz banovinskega proračuna odnosno banovinskih doklad, bodisi z doprinosi sreskih cestnih odborov (sreskih cestnih doklad). Z zakonom je predvidena razdelitev stroškov med banovino in sreskimi odbori tako, da za graditev in premeščanje cest daje banska uprava polovico potrebnih stroškov, ostalo polovico pa razdeli ban med one cestne sreske odbore, ki bodo imeli od te ceste neposredno korist. Ta razdelitev se bo vršila po koristih, ki jo bodo imeli poedini srezi od novega pota ter v razmerju z njihovo mero koristi.

Stroškov za vzdrževanje samoupravnih banovinskih cest in mostov nosi dve tretjini banovina, eno tretjino pa oni sreski cestni odbori, preko katerih ozemlja gre cesta, oziroma most. **Vse te vsote, potrebne za graditev in vzdrževanje banovinskih cest morajo biti predvidene v proračunih banovin, oziroma sreskih cestnih odborov.** Če samoupravna telesa z zgoraj omenjenimi denarnimi sredstvi ne bi mogla zgraditi oziroma ohraniti v dobrem stanju vseh nedržavnih potov, je predvidena z omenjenim zakonom uporaba ljudskega dela. Uporaba ljudskega dela v smislu omenjenega zakona je obvezno osebno delo za vsakega obvezanca. To osebno delo se more prenesti na drugo osebo oziroma namestnika ali pa se mora plačati odgovarjajoča dnevnica za to delo, (odkupnina). Ker je z zakonom predvideno, da mora izvršiti to delo vsak obvezanec le v svoji občini, pri popravljanju banovinskih cest pa samo v svojem srezu, izhaja iz tega, da se **more odkupnina uporabiti samo za ceste v onem srezu, kjer je bila pobrana.** Ker pa padejo po zakonu stroški za graditev banovinskih cest deloma na banovine, deloma pa na sreske cestne odbore, odkupnina za osebno delo obvezanca pa ni nobena doklada, temveč samo obveza, ki je predvidena za to, da se izvrši osebno delo v naturi in je samo izjemoma dovoljeno, da se more za predvideno delo uporabiti druga oseba, oziroma plačati ekvivalent za delovno silo v denarju, je vnašanje dohodkov odkupnine v banovinske proračune nepravilno in ne odgovarja odredbam zakona o nedržavnih samoupravnih cestah, ker je to poseben dohodek. Zato se mora **ta dohodek v duhu zakona uporabiti na ozemlju onega sreskega cestnega odbora, na čigar ozemlju je bil pobran.** Dalje je z zakonom predvideno, da more v primeru, če je banovina zgradila vse svoje ceste in mostove ter vzdržuje vse v pravilnem stanju z rednimi sredstvi, **banovina zaprositi ministra, da jo osvobodi uporabe ljudskega dela.**

Predsednik Jorga o sodobnih problemih

Rumunski zunanje politični odnošaji – Obsodba marksizma in šovinističnega nacijonalizma – Potreba reforme cerkve in šole v smislu mednarodne strpnosti

Bukarešta, 6. avgusta M. Ministrski predsednik prof. Jorga je podal zastopniku angleškega lista »Manchester Guardian« izjavo, v kateri se bavi z rumunskimi političnimi problemi in nekaterimi mednarodnimi vprašanji. V uvodu je poudarjal, da govori ne samo kot državnik, temveč tudi kot zgodovinar in filozof. Gotovi odstavki njegove izjave, zlasti oni, v katerih zavrača ekscentrični nacijonalizem, so izzvali veliko pozornost v vsem tisku in javnosti.

Ministrski predsednik Jorga je izjavil med drugim:

»Ker je ena najnujnejših nalog naše vlade finančna sanacija in izboljšanje gospodarskega položaja, želim, da bi živeli v dobrih odnošajih s sosedi in velesilami. Naši prijatelji v Franciji nas neupravičeno dolže, ker smo sklenili z Nemčijo trgovinsko pogodbo. Za nas je bila ta pogodba velika potreba, ker je Nemčija eden naših največjih konzumentov, dočim Francija in ostale države ne kupujejo od nas mnogo agrarnih proizvodov.

Želim tudi, da bi živeli v dobrih odnošajih tudi z našim zapadnim sosedom Madžarsko. Madžarski odnošaji z nami so se zelo popravili. Razume se, da Madžari še vedno sanjajo o reviziji mirovnih pogodb, toda kljub temu so se njihovi odnošaji do nas izboljšali.«

Jorga je nato prešel na odnošaje med Rumunijo in sovjetsko Rusijo ter pripomnil, da se jih doslej še ni posrečilo urediti Dotaknil se je tudi vprašanja komunizma in dejal, da je velika slabost boljševizma, ker se je osnoval na marksizmu, ki je zastarela ideja. Pred 80 leti je bil marksizem morda nov, toda dejansko niti tedaj ni bil, nego je samo nadaljeval principe raznih prejšnjih gospodarskih filozofov. Kot zgodovinar je Jorga nato podrobno analiziral filozofijo boljševizma ter je došel do zaključka, da je mešanica naukov Marxa, Tamerlana in Džingiskana. Ministrski predsednik je v svojem intervjuvu govoril tudi o kapitalizmu in je izvajal, da je tudi kapitalizem zastarel in da se drži idej, ki so bile rojene v času francoske revolucije. Njegova usoda je odvisna od tega, kako se bo znal prilagoditi modernemu času. Opozoril je na zlato pariteto, ki je bistvo kapitalizma in ki je po njegovem mnenju prav tako zastarela. Kapitalizmu so potrebne nove direktive.

V nadaljnjem razgovoru je Jorga prešel na vprašanje ekstremnega nacijonalizma, ki ga smatra za veliko opasnost v vsej Evropi. Njegovo mnenje je izzvalo tem večjo pozornost, ker je bil prof. Jorga svoječasno sam vodja močne nacijonalistične organizacije.

»Verujem, je dejal prof. Jorga, da bodo gospodarski problemi v teku časa rešeni, toda nacijonalistična izolacija je velika ovira vsemu. Vidim samo dvoje zdravil za to bolezen, reformo cerkve in reformo šole. Verski preporod je potreben. Doslej ni niti cerkev niti šola ničesar podvzela proti ekstremnemu nacijonalizmu. Nasprotno sta ga zelo tesno združeni podpirali v širjenju. Da bi se šola iztrgala iz krempljev šovinizma, se mora po vsej Evropi reformirati. Mnoge šole so bile doslej le sredstvo jezuitizma, mržnje in zagrizenosti. Učile so bolj proti temu, kar bi morale učiti. Cerkev in šola se morata reformirati tako, da se bo človeštvo zbliževalo, ne pa delilo. Dokler bo vladala nacijonalna partikulacija, podpirana od šole in cerkve, so vsi načrti o zedinjenju le prazne sanje.«

Prof. Jorga je zatem govoril o potrebi reforme države, ki ne sme biti stroj brez življenja, nego mora biti sposobna razvoja za življenje družbe.

Na koncu je omenil na kratko tudi praktične probleme rumunske notranje politike. Izrazil je prepričanje, da bo večina sedanjega parlamenta omogočila delo njegove vlade v izvrševanju najnujnejših nalog, med katere spadajo poenostavljenje uprave, štedenje v proračunu itd.

Militarizacija rudnikov v Rusiji

Varšava, 6. avgusta. d. Tukajšnji listi objavljajo poročila iz Odese, po katerih je v gospodarskih krogih Sovjetske Rusije zbudilo veliko presenečenje močno nazadovanje premogovne produkcije v donskem bazenu. Tako je po uradnih službenih podatkih znašala premogovna produkcija v donskem bazenu meseca julija le 4 milijone ton namesto proračunanih 7 milijonov. Za primer, da bi bila produkcija še nadalje nezadostna, razpravljajo v sovjetskih krogih o možnosti militarizacije rudarstva v donskem bazenu.

Bankrot avstralske države

Sydney, 6. avgusta d. Vlada avstralske zvezne države New South Wales je ustavila plačila. Zakladni urad je izdal navodilo, po katerem se ne smejo izplačati nobene plače državnim uradnikom in vladnim nameščencem, ker so vladne blagajne popolnoma prazne.

Bombni atentat v Buenos Airesu

Buenos Aires, 6. avgusta s. Poštni paket s peklenskim strojem je eksplodiral v stanovanju senatorja de Bregada. Žena in otrok sta bila močno ranjena.

Utihotapljanje izseljencev v Zedinjene države

Washington, 6. avgusta č. V New Yorku so odkrili veliko afero z utihotapljanjem priseljencev. Po dosedanjih ugotovitvah se je v zadnjem letu priselilo nad 100.000 ljudi brez dovoljenja. Vlada je uvedla obširno preiskavo ter je bilo mnogo uradnikov aretiranih.

Nemški poset v Rimu

Rim, 6. avgusta. s. Popoldne ob 15. sta prispela oba nemška državnika dr. Brüning in dr. Curtius na svoji poti v Rim na obmejno postajo na Brennerju, kjer so ju pozdravili zastopniki italijanske vlade. Ministroma se je do meje pripeljal naproti tudi nemški poslanik v Rimu Schubert. Ministrski predsednik Mussolini je dal obema ministroma na razpolago svoj posebni vlak. Po kratkem postanku na obmejni postaji sta ministra nadaljevala pot v Rim. Brüninig in Curtius sta med vožnjo do italijanske meje študirala razne spise in se pripravljala za razgovore v Rimu.

Nadaljnji dotok zlata v Francijo

Pariz, 6. avgusta. s. Tedenska bilanca Francoske banke izkazuje zopet znaten porat zlatega dovoza in sicer za pol milijona zlatih frankov, tako da so zlate zaloge zavoda narastle n 58.4 milijrde frankov. Tudi obtok novčanic se je dvignil za 2095 milijonov frankov, tako da je v celoti dosegel rekordno višino 79.8 milijarde frankov.

Obrestna mera v ČSR

Praga, 6. avgusta. h. Odstotne mere v hranilnicah ostanejo neizpremenjene in tudi bančni zavodi so pustili obrestno mero na isti višini. Samo obrestna mera za posojila se je zvišala za tričetrt odstotka, torej na 7 in tričetrt odst. Ta obrestna mera je veljala že v l. 1927., ko je tudi Narodna banka kakor sedaj določila diskontno mero na 5 odst.

Katastrofalen požar v Carigradu

Carigrad, 6. avgusta. č. V Peri je včeraj popoldne izbruhnil požar, ki je zavzel katastrofalen obseg. Ves stari del mesta, kjer so hiše večinoma lesene, je pogorel. Ogenj so šele danes ob sodelovanju vojaštva komaj in komaj lokalizirali. Pogorelo je nad 150 hiš.

Carigrad, 6. avgusta. s. Ogromni požar, ki je izbruhnil v predmestju Cifte Bakal, se je razširil tudi na turški del mesta Čaikije, ker e razdeal 120 hiš. Okoli 10. zvečer je bil ogenj lokaliziran. Dva gasilca sta se pri reševalnih delih težko poškodovala.

Zagrebška občina prodaja sadje

Zegreb, 6. avgusta. n. Zaradi pritožb občinstva, da je sadje na zagrebškem trgu nenavadno drago, se je mestna občina odločila za radikalne ukrepe. Danes je na lestnih stojnicah začela prodajati sadje, ki je bilo kljub enaki kvaliteti za dobro polovico cenejše od onega, ki ga prodajajo branjevke. Naval na te stojnice je bil tako velik, da je bila vsa zaloga skoro v hipu razprodana in so morali pripeljati na trg vse, kar so imeli sadja pripravljenega za ves teden. Iz tega se vidi, da bi ljudje radi kupovali sadje, če bi ne bilo predrago.

Iz državne službe

Beograd, 6. avgusta AA. S sklepom ministra za gozdove in rudnike je premeščen uradniški pripravnik pri šumski direkciji v Ljubljani Franjo Rainer k odseku za hudournike pri banski upravi v Banji Luki.

Oster napad nuncija na nadškofa Kordača

Papeški nuncij Ciriacci pojasnjuje, zakaj je moral dr. Kordač odstopiti, in graja, da se je zatekel v javnost

Praga, 6. avgusta, d. Praški papeški nuncij Ciriacci je včeraj prvič podal izjavo o resignaciji nadškofa dr. Kordača. Njegova izvajanja bodo brškone še poostrila kampanjo češkega tiska proti njemu.

Nuncij je sprejel v nuncijaturi člane praškega metropolitskega kapitlja, pri čemer je msgr. Picha kot prvi namestnik odstopivšega nadškofa izrazil brezpogojno vdanost češke duhovščine in češkega katoliškega naroda papežu. Nuncij je odgovoril med drugim:

»Sv. stolica prav dobro ve, kako je došlo do resignacije nadškofa dr. Kordača. Ta zavest naj bi, kakor meni, zadostovala vsakemu katoličanu. Kar se tiče izjav nadškofa Kordača v tisku, se njegovo postopanje ne more drugače pojasniti, kakor da se dalekosežnosti teh izjav ni popolnoma zavedal. To moram povsem odkrito izjaviti, ker bi se drugače sodba glasila mnogo ostreje in bi nastala nevarnost, da bi bil ugled češkega katoličanstva zmanjšan pred vsem svetom. V resnici je naravnost nezaslišano, da govori prvi nadškof kakega naroda na ta način novinarjem. Vse to kaže, kako prav je storil msgr. Kordač, da se je odpovedal praški nadškofiji. Krivične izjave o osebi praškega nuncija pripisujem veliki boli, ki jo je msgr. Kordač občutil, ko se je nuncij izselil iz nadškofijske palače. Toda razumeti bi moral, da že zaradi dobrega glasu češkoslovaškega katoličanstva ne bi smelo dalje trajati tako abnormalno razmerje. Bila je moja dolžnost varovati neodvisnost nuncijature in omogočiti vsem poset v njej, tudi onim, ki bi hotelj brez vednosti nadškofa obiskati papeževega zastopnika. Pri tem nikakor nočem govoriti o posebnem stališču nuncija kot doyena diplomatskega zbora, h kateremu morajo imeti vsi diplomati prost in neomejen dostop.«

Nuncij je prebral nato dve pismi, ki ju je poslal po resignaciji nadškofa Kordača Vatikanu in v katerih prosi, naj se nadškofu Kordaču podeli titularna nadškofija. Nadaljnje na nadškofa Kordača naslovljeno pismo nuncija pravi, da se ugodi njegovi prošnji za zagotovitev materijelnih dohodkov od strani Vatikana na naslednji način: Prepušča se mu grad Brezan z vsem, kar spada zraven, dovoljuje pokojnina 240.000 Kč na leto ter daje na razpolago voz, kočijaž ter dva konja.

Nuncij je odpustil metropolitski kapitelj z besedami: Sv. stolici je znano, da sem izvršil samo svojo sveto dolžnost.«

Pruski plebiscit

V nedeljo se vrši v Prusiji ljudsko glasovanje, ki bo usodnega političnega pomena ne le za največjo nemško zvezno državo in za Nemčijo, temveč najbrž za vso Evropo. Navidezno gre za neznatno stvar notranje-političnega pomena, ki za zunanji svet nima posebne važnosti. Plebiscit bo namreč odločil o tem, ali naj se pruski deželni zbor takoj razpusti in razpišejo nove volitve, ali pa naj ostane še nadalje do konca svoje zakonite perijode, ki itak izteče že prihodnjo pomlad.

V resnici pa gre za mnogo več. Zahteva po razpustu pruskega deželnega zbora nosi na sebi pečat one nemške miselnosti, ki jo imenujemo revanžno idejo in ki tako zelo sliči na nemško predvojno politiko. Predlog za razpust pruskega parlamenta so namreč stavile one nemške stranke, ki pod vodstvom Hitlerja in Hugenberga streme po nemško nacionalni diktaturi in pobijajo politiko sedanje vlade, ki hoče vsaj na zunaj izpolnjevati mirovne in druge mednarodne pogodbe. Gre torej za koncentriran napad vse nemške desnice, da si pribori državno oblast, ki jo je imela po volitvah 14. septembra že skoro v svojih rokah, a se ji je po razvoju dogdkov bolj in bolj odmikala v negotovo bodočnost. Od nedeljskega plebiscita bo odvisno, ali bo šla nemška državna politika še naprej po sedanji poti, ali pa bo zavila še bolj na desno in s tem znatno komplicirala vso evropsko situacijo.

Pruska vlada je danes najmočnejši steber nemške republike. Tvori jo tako zvana velika koalicija katoliškega centruma, socialnih demokratov in državne stranke, kakor se sedaj imenuje poprejšnja demokratska stranka. Pruska politika je torej orijentirana več ali manj levičarsko, in je zato umevno ekstremistom na desnici trn v peti. Zato so se združili vsi v zahtevi po razpustu pruskega deželnega zbora.

Ako ta zahteva prodre, je verjetno, da bi desničarji dobili večino tudi pri volitvah. V tem primeru bi bilo seveda konec sedanje demokratične vlade v Prusiji, najbrž pa tudi konec Brüningove vlade v Nemčiji. Prusija je najmočnejša nemška zvezna država in njena današnja vlada najjačja opora republikanskega režima v rajhu. Dokler se ona drži, desničarski ekstremisti nimajo upanja, da bi se dokopali do oblasti. Revanžna in maščevalna politika se ne da realizirati, dokler razpolagajo s prusko policijo socialisti. Zato si je združena reakcija postavila za cilj, da to vlado vrže in s tem izpodkoplje glavno oporo današnjega državnega režima.

K ofenzivi so se združile vse desničarske stranke, ki so dobile jako oporo zlasti tudi v Stahlhelmu. Čeprav se vidi paradoksno, je vendar umevno, da so se skrajnim desničarjem pridružili tudi skrajni levičarji komunisti, ki vidijo v tej borbi ugodno priliko, da povečajo notranji kaos v Nemčiji. Bok ob boku torej marširajo vse one stranke, ki žive od političnega negativizma in so v glavni meri krive, da je Nemčija v gospodarskem političnem razsulu in da v svetu ne uživa zaupanja, ki bi bilo za njeno sanacijo tako nujno potrebno.

Kako bo izpadlo nedeljsko ljudsko glasovanje, je zelo negotovo. Pri lanskih parlamentarnih volitvah je tabor nacijonalističnega revanžnega bloka s komunisti vred dobil sicer še za 650.000 glasov manj kakor vladne stranke. Toda od takrat se je situacija še poslabšala. Gospodarska kriza, predvsem njeni zadnji alarmantni pojavi, neprestane politične borbe po ulicah, hujskajoče demagoštvo na obeh skrajnih krilih, vse to je lahko napotilo v ekstremne tabore mnoge volilce, ki so 14. septembra glasovali še za trezne stranke. Zato je o nedeljskem rezultatu nemogoče prerokovati.

Ako bodo preslepljene množice v nedeljo res nasedle nacijonalističnim parolam, se bo politična situacija v rajhu bistveno spremenila. Pruska vlada bo morala odstopiti, sledila ji bo najbrž državna vlada in vsa nemška politika bo krenila v kalne vode reakcijonarne desnice. Inozemstvo bo imelo en dokaz več, da se z Nemci ne da govoriti pametno in spravljivo. Pot do zbližanja med narodi, zlasti zbližanja med Francijo in Nemčijo bo znova zabarikadirana. Mednarodna pomožna akcija za Nemčijo bo onemogočena in Nemčija sama zato pahnjena v kaos gospodarskih in političnih katastrof.

Nedelja bo torej za Nemčijo usoden dan. Vsi resnični prijatelji evropske konsolidacije zato iskreno žele, da bi nemški narod na Pruskem to preizkušnjo srečno prestal in pokazal, da ni in noče postati plen avanturistov.

Silna vročina v Italiji

Rim, 6. avgusta. s. V Italiji je zadnje dni pritisnil nov vročinski val. V Palermu so merili 42 stopinj Celzija. Tropična vročina v Siciliji je povzročila zastoj v vsem življenju. Posebno hude bodo posledice za trgatev, ker vlada zaradi pomanjkanja dežja izredna suša. V Rimu je bilo 36, v Florenci 37, v ostalih mestih do 32 stopinj Celzija v senci.

V Dolomitih so se na več krajih utrgali oblaki in povzročili povodnji. Številni gorski potoki so narastli in povzročili precej škode. Kraj Vigo je pod vodo.

Boj s tihotapci na italijanski meji

Rim, 6. avgusta. s. Na italijansko-švicarski meji je prišlo včeraj ponoči do hude bitke med finančnimi stražniki in 40 mož močno tihotapsko tolpo. Tihotapce, ki so skušali spraviti preko švicarske meje tobak in kavo, sta ustavila dva finančna stražnika, nakar so tihotapci pričeli streljati. Eden izmed stražnikov se je zadet od več krogel zgrudil mrtev na tla. Na strele so prihiteli na pomoč drugi finančni stražniki, ki so se spustili v boj s tihotapci. Streljanje je trajalo dalj časa. Tihotapci so končno pobegnili nazaj čez švicarsko mejo, morali pa so pustiti na italijanski strani svoje vrče s kavo in tobakom.

Johnsonova prispela v Tokio

Tokio, 6. avgusta s. Letalka Amy Johnson in njen mehanik sta pristala tukaj, kjer so ju sprejeli s presrčnimi ovacijami.

Žrtve kopanja na Holandskem

Amsterdam, 6. avgusta AA. Včeraj je pri kopanju v morju in na holandskih rekah utonilo 9 ljudi.

Veliko neurje nad Londonom

London, 6. avgusta AA. Listi poročajo, da je včeraj divjala nad Londonom velika nevihta, ki je budo prizadela telefonski promet. Tri tisoč telefonskih številk je odrezanih od centrale.

Odhod angleških učiteljev na Gorenjsko

Ljubljana, 6. avgusta

Po iskrenem sprejemu 35-članske izletniške družbe angleških učiteljev se ji je snoči priključila velika družba naših učiteljev, posebno slušateljev merkantilnega in zadružnega tečaja, nadalje mnogi člani angleškega kluba in zastopniki raznih uradov in korporacij. V spodnji dvorani hotela Mikliča je bila servirana skupna večerja. Drage goste je prvi pozdravil v imenu banske uprave g. Kotnik, za JUU je napil stanovskim drugom predsednik g. Iv. Dimnik. Govorili so še za SPD g. dr. Pretnar, za SŠM inspektor g. Gabršček, za ljubljansko občino pa g. dr. Šubic. Vse govore so tolmačili na angleščino ga. Copelandova, lektorica na ljubljanski univerzi, g. Kermavner in gdč. Pehanijeva, meščanskošolska učiteljica z Viča. Na zanimivosti Jugoslavije, posebno pa dravske banovine je opozorila svoje rojake ga. Copelandova, g. Kermavner je nazdravil ge. lektorici, ki ji gredo glavne zasluge, da prihajajo v naše kraje tudi gostje iz Anglije.

Za vso iskreno pozornost banske uprave, stanovskih kolegov in prijateljev angleškega naroda se je zahvalil vodja izletnikov mr. K. Edwards, ki je obljubil, da bodo vse lepe utise iz Jugoslavije sporočili svojim rojakom in bodo tej izletniški družbi gotovo sledile še druge. Angležem je napisala ga. Copelandova zanimivo in pregledno knjigo o naših planinah. Knjiga, ki je bogato ilustrirana, je živahna vaba za naše planine. In ravno ga. Copelandova je na nekem predavanju v okolici Londona prepričala o lepotah Jugoslavije angleško učiteljico gdč. Butcherjevo, ki je pokrenila nato akcijo za izlet v Jugoslavijo.

Danes so preživeli angleški izletniki dan v Ljubljani, kjer so uredili posle z bankami, premenjali novce, nato so si ogledali ljubljanske zanimivosti, niso pa se mogli odtegniti vabam kopališča Ilirije. S popoldanskim brzovlakom je odšla vsa družba 19 dam in 16 gospodov ob iskrenem slovesu od ljubljanskih prijateljev v Bohinj, kjer ostanejo 3 tedne. Med tem časom se bodo še vrnili v Ljubljano, ogledali si bodo razne zanimivosti v naši banovini, seveda pa se bodo povzpeli tudi na gorske velikane.

Carinjenje orožja lovcev

Beograd, 6. avgusta. AA. Na podlagi čl. 273 carinskega zakona in v zvezi s členom 18 zakona o posesti in noši orožja je carinski oddelek finančnega ministrstva izdal navodila pri uvažanju in izvažanju orožja in odgovarjajočega materijala za osebe, ki potujejo iz naše države ali pa v njo na strelske tekme, lov itd.

1. Inozemci, ki pridejo v našo državo na strelske tekme ali lov, smejo vzeti s seboj orožje in k temu spadajoči materijal in municijo samo z dovoljenjem, izdanim po pristojni banski upravi;

2. obmejne carinarne bodo v takih primerih ocarinile orožje, zraven spadajoči materijal in municijo, sklicujoč se na dovoljenje banske uprave, in izdale o tem posebno potrdilo, na katerem bo označeno število in vrsta orožja, opis materijala spadajočega k orožju in število nabojev;

3. pri povratku uvoženega orožja iz kraljevine Jugoslavije bodo obmejne carinarne izvršile carinjenje po seznamu na prej izdanem potrdilu;

4. rok za izvoz iz kraljevine tako uvozenega orožja in materijala je mesec dni; po tem roku jamči društvo, ki je izdalo pismeno jamstvo, za carinske dajatve razen za porabljeno municijo;

5. osebe, ki so naši državljani in odpotujejo v tujino na strelske tekme ali na lov, so dolžne pri odhodu iz kraljevine prijaviti obmejni carinarni svoje orožje in prav tako k njemu spadajoči materijal in municijo. Razen tega so dolžne pokazati dovoljenje pristojne oblasti, da smejo dotično orožje imeti in nositi;

6. pri povratku so se take osebe dolžne prijaviti obmejnim carinarnam in predložiti duplikat izvoznega potrdila, da obmejne carinarne lahko izvrše izvozno carinjenje po tem potrdilu;

7. carinarne so dolžne voditi knjigo evidence tako za ljudi, ki pridejo v našo državo kakor tudi za one, ki potujejo v inozemstvo na strelske tekme ali lov.

Pri kopanju izginil

Zagreb, 6. avgusta n. Danes popoldne je izginil pri kopanju na Savi dijak srednje tehnične šole Ranko Šakić. Odšel je v vodo in se ni več vrnil. Nihče ni opazil, da bi bil utonil, vendar pa ga do večera ni bilo nazaj. V kabini je ostala vsa njegova obleka.

Naši šumarji k likvidaciji agrarne reforme

Te dni se je pri gosp. banu zglasila deputacija Jugoslovenskega šumarskega udruženja, podružnice v Ljubljani, ki mu je izročila daljšo spomenico o zadevi zakona o likvidaciji agrarne reforme. Iz te spomenice, ki jo je udruženje stavilo po temeljiti proučitvi zakona in pravilnika, posnemamo naslednje zanimive podrobnosti:

Zakon o likvidaciji agrarne reforme je bil nujno potreben, ker se bo z njim končno uvedla ureditev vprašanja lastninskega položaja gozdnih in drugih velezemljišč, kjer je bilo obdelovanje in izkoriščanje zaradi negotovosti v zadnjih letih nesmotreno. Zakon vsebuje za velegozdove v dravski banovini in za one v »Gorskem kotaru« izjemno določbo, da se pri likvidaciji tudi oni pritegnejo kot objekti za razlastitev, dočim zakon enakovrstnih gozdov v ostalih pokrajinah države pri likvidaciji agrarnih odnošajev ne zadeva. Ne dvomimo, da je zakonodajalec, ko je velegozde načelno izvzel iz likvidacje, upošteval tehtne razloge, ki jih je Jugoslovensko šumarsko udruženje pri tolikih prilikah poudarjalo. Zato si ne moremo prav tolmačiti razlogov, ki so bili zakonodajalcu merodajni, da je ustvaril zakonsko možnost, da pride s spremembo lastništva velegozdov v dravski banovini in v Gorskem kotaru v nevarnost tudi preizkušena gospodarska institucija velegozda, kot takega, institucija, ki je v hribovitih krajih upravičena in vkoreninjena.

V dravski banovini in v Gorskem kotaru je za agrarno eksproprijacijo predvidenih 30 veleposestev, ki imajo okrog 110.000 ha lepo urejenega velegozda. Po zakonu pa je dana možnost, da se na površini od približno 80.000 ha uvede način malega gozdnega gospodarstva. Udruženje si šteje kot strokovna gospodarska korporacija v dolžnost, da pravočasno opozori na škodo, ki jo bo moral utrpeti narod, če bi se nenadno in brez temeljitih predhodnih ukrepov ustvarila možnost za razpad tako preizkušene gospodarske vrednote, kakor so velegozdovi, kar smatrajo agrarni subjekti celo za glavni namen zakona. Gozdna politika vsake, posebno pa z gozdi tako preprežene države kakor je Jugoslavija, mora uvaževati nepobitno dejstvo, da so za smotreno in urejeno gozdno gospodarstvo, ki naj trajno proizvajajo visokovredne sortimente lesa, potrebna dovolj obsežna gozdna zemljišča. Pridelovanje lesa ne more imeti možnosti razmaha, če je razcepljeno na nezadostno obsežne zemljiške ploskve in če se izvaja brez širokega gospodarskega programa. Malo gozdarstvo, ki cepi gospodarske sile, naj se glede na splošno korist uvaja le tam, kjer ni podana možnost za ohranitev ali ustanovitev gozdnega veleobrata.

V tem pogledu pravi zakon sam, da naj se pri eksproprijaciji uvažujejo gozdno-gospodarske edinice in da naj se pri tem skrbi tudi za potrebo sirovin obstoječe lesne industrije, kar znači, da bi morali na ta način pri večjem delu prizadetih veleposestev ostati gozdovi v smislu zakona in pri izpolnitvi ostalih v zakonu podanih pogojev kot enote več ali manj ohranjeni. To mnenje je upravičeno še v nadaljnji okolnosti, da zakon ne predvideva podelitve gozdov subjektom za trgovske namene in uvažuje pri podeljevanju le kritje naturalnih potreb.

Pravilnik zakona o šumah predvideva za obratovalne edinice od 2000 in več ha nastavitev posebnega kvalificiranega gozdarskega strokovnjaka. Pri izvajanju zakona o likvidaciji agrarne reforme naj bi se torej kot gospodarska enota priznala vsaj gozdna ploskev, za katero zakon o šumah zahteva strokovno vodstvo. Poudariti je tudi treba, da rentabilnost zasebnega velegozda ne izvira izključno iz njegovega značaja kot velegozd, temveč največkrat iz podjetnosti in inicijativnosti njegovega lastnika, ki je gozd trajno opremljal s primernimi tehničnimi pripravami. Gospodarstvo v velegozdih ni zanemarjalo pogozdovanja in je vedno skrbelo za gojitev gozda.

Manjše jamstvo za uspešno gospodarstvo nudi občinski ali zadružni (kolektivni) velegozd. Baš v naši državi imamo primere za to navedbo v upravi gozdov zemljiških zajednic in imovnih občin, katerih gospodarstvo se nahaja stalno v krizi. Zadružni gozdovi so v lastni upravi doslej niso obnesli. Gozdne zadruge s posebnim statutom do novejšega časa skoro nikjer niso obstojale in so docela nov narodno - gospodarski pojav. Zemljiške zajednice v savski banovini ne spadajo toliko v to vrsto gozdov; one imajo značaj solastništva pod več ali manj strogim državnim nadzorstvom. Iz dosedanjih izkušenj sledi, da gozd vobče ni primeren objekt za zadružno udejstvovanje. To potrjuje tudi anketa, ki so jo l. 1926. priredili v Pragi »Narodni Listy« in pri kateri so se največji gozdarski in gospodarski strokovnjaki izrazili, da je zadružna oblika podeljenih agrarno - reformnih gozdov nepriporočljiva.

Kmečki zasebni gozd, ki ga je v Sloveniji okrog 70% vse gozdne površine, ima docela drug gospodarski namen nego velegozd, saj služi v prvi vrsti preskrbi kmečkega gospodarstva z drvmi, lesom, pašo in steljo. Razen tega je tak gozd nekaka neprostovoljna rezerva za lastnika. Stanje gospodarstva v takih gozdovih ni in ne more biti niti na povprečni višini in tak gozd že po svojem namenu ne more biti proizvodnik industrijskega in tržnega lesa, kakor je to državni ali zasebni velegozd.

Odcepitev in razdelitev od približno 80 tisoč ha velegozda bi povzročila, da bi imeli naenkrat v Sloveniji 85 odst. gozdov, iz katerih bi se krile predvsem kmečke gospodarske potrebe na lesu in le 15 odst., ki bi prišli v poštev kot trajni vir za zalaganje razvite lesne industrije. Taka preureditev bi zelo kvarno vplivala na domačo lesno industrijo in bi pomenila gospodarsko nazadovanje in oslabitev splošne gospodarske sile banovine.

Uvedba paše po gozdovih bi bila iz gozdno gospodarskih ozirov bolj škodljiva, nego bi znašala korist. Preskrba z drvmi in ostalim lesom za gospodarske namene prebivalstva pa je po veljavnih in izvajanih zakonskih predpisih trajno zagotovljena na najzanesljivejši način. Odcepitev in razdelitev gozdov pa bi imela tudi dalekosežne posledice v socialnem oziru glede tisočev delavcev in nameščencev, ki jim je sedaj zagotovljena eksistenca v obratu velegozdov in njihovih industrij in za katere v zakonu ni nič preskrbljeno.

Na koncu spomenice naproša udruženje, da bi kr. banska uprava pri izvajanju zakona ter pravilnika uvaževala naslednja načela:

1. Ohranijo naj se gospodarske enote v obratovanju velegozdov v zmislu določb § 24, Zakona in člena 5 (1) b Pravilnika kakor tudi pravilnika k § 133 Zakona o šumah. 2. Popolno in trajno naj se zagotovi zalaganje z lesom obstoječe lesne industrije v smislu člena 5 (1) b pravilnika k zakonu o likvidaciji agrarne reforme. 3. V primeru razlastitve velegozdov se naj ti dodelijo v velikih kompleksih kot gospodarsko enoto takim subjektom, ki nudijo po svojem značaju polno jamstvo za nezmanjšano trainost donosa in ohranitev substance gozdov, ter za strokovno vodstvo (upravo). 4. Individualno naj se izvrši podelitev manjših gozdnih ploskev pred vsem izoliranih gozdnih parcel okoliškemu prebivalstvu, ki gozda nima in za katero je ugotovljena nedadomestljiva gospodarska potreba.

Spomenica o bednem stanju naših rudarjev

Ljubljana, 6. avgusta.

Danes dopoldne ob 9. se je v Delavski zbornici vršila važna konferenca, na kateri se je temeljito obravnavalo sedanje bedno stanje naših rudarjev. Konferenci so prisostvovali prav številni zastopniki našega rudarstva, bile so zastopane tri organizacije druge delavske skupine in navzoči so bili pristojni funkcijonarji Delavske zbornice.

V izčrpnih referatih je bila podana slika današnjega položaja v rudarskih revirjih, ki je nastal po diktatu TPD z znižanjem mezd. Bilo je ugotovljeno, da je slovensko rudarstvo na številnih shodih izrazilo svoje največje nezadovoljstvo zaradi znižanja mezd in da je bila povsod enodušno izražena zahteva, ad se vrnejo vsaj stare mezde. Soglasno je bilo sklenjeno, da Delavska zbornica izdela spomenico za kr. vlado in da jo predsedstvo Delavske zbornice osebno izroči g. banu dravske banovine s prošnjo za intervencijo pri vladi. Istočasno se je obravnavalo tudi vprašanje vojnice in kuluka, ki se zadnji čas izterjuje od našega delavstva v večjih zneskih. Bilo je sklenjeno, d se v zadevni spomenici vlada opozori tudi na to težavno dajatev in da se obenem naprosi finančno direkcijo za primerne olajšave plačevanja.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Postopni porast oblačnosti, vroče, prehodno poslabšanje mogoče. — **Situacija včerajšnjega dne:** Severno polovico kontinenta pokriva precej razprostranjeni anticiklon, dočim je v južni Evropi pritisk padel. Anticiklon je precej naglo prešel s severa proti jugovzhodu, za njim pa prihaja barometerska depresija. Pritisk je v splošnem padel za 0·2 do 5 mm, največ na zapadu, najmanj v Primorju. Temperature so nekaj malega padle samo v gornjem in južnem Primorju.

Dunajska vremenska napoved za petek: Z zapada bo — morda med nevihtami — pritisnil hladnejši zrak, ki bo najbrž za nekaj časa ohladil ozračje.

NAČELSTVO AKADEMSKEGA KOLEGIJA, stavbna in konsumna reg. zadruga z o. z. v Ljubljani, javlja tužno vest, da je preminul njen prezaslužni član, gospod

dr. Danilo Majaron

Pokojnik je bil v Akademskem kolegiju predsednik nadzorništva polnih deset let.

Velezaslužnega blagopokojnika bomo ohranili v trajno lepem in hvaležnem spominu.

Ljubljana, dne 6. avgusta 1931. 10272

DRUŠTVO „PRAVNIK“ v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je njega soustanovitelj, častni član in dolgoleten predsednik, gospod

dr. Danilo Majaron

odvetnik, častni doktor univerze Kralja Aleksandra I. v Ljubljani

dne 6. avgusta t. l. preminil.

Pokojnikov duh nam bodi vodnik še v naprej, s tem najlepše počastimo njegov spomin!

LJUBLJANA, dne 6. avgusta 1931. 10272

Naši kraji in ljudje

Dr. Danilo Majaron

Ljubljana, 6. avgusta.

Danes dopoldne je globoko pretresla ne samo Ljubljano, temveč tudi vse slovenske kraje in gotovo tudi vso našo domovino tužna vest, da je smrt ugrabila moža, ki je v najtesnejših zvezah s kulturnim in političnim razvojem našega rodu. V vili Iris na Bledu je danes ob 9. izdihnil g. dr. Danilo Majaron, neumoren borec za dobro in pravo ter eden od najuspešnejših oračev naših kulturnih njiv in polja.

Dr. Danilo Majaron je bil po vsem svojem življenju lep primer narodnega delavca — intelektualca. Vneto in smotreno je delal za narod od mladostnih in dijaških let do zadnjih svojih trenutkov. Poslali so ga v šole, da bo »gospod«. Postal je res gospod v najlepšem pomenu besede, gospod po plemenitosti duha. Ves čas je ostal v tesnih, razumevanja in sočustvovanja polnih stikih z najširšimi sloji prebivalstva; nikdar si ni niti zaželel nad njimi visokih in okrašenih odrov.

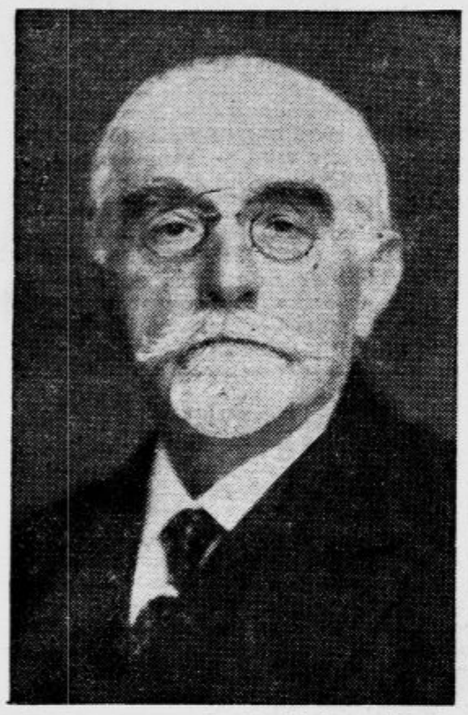

Rodil se je dr. Danilo Majaron 12. decembra 1859 v Borovnici. Njegovi starši niso bili premožni, sklenili pa so, naj bo prvorojenec duhovnik in ga dali v ljubljansko Alojzijevišče. Po maturi je šel mladi Majaron res v bogoslovje, bavil pa se je z bogoslovskimi študijami samo eno leto, potem pa šel študirat pravo na Dunaj. Tu je bil naenkrat v stikih z najbolj znanimi slovanskimi publicisti. Sodno prakso je izvršil na Dunaju, leta 1887. pa je postal odvetniški kandidat pokojnega dr. Ivana Tavčarja. Odvetniški izpit je položil leta 1894. na Dunaju in potem v Ljubljani otvoril lastno odvetniško pisarno.

Njegovi stiki s slovanskimi publicisti in novinarji niso bili slučajni, kajti že od ranih dijaških let se je posluževal peresa v prepričanju, da se z njim največ doseže v korist naroda. Bil je stalen dopisnik »Vrtca«, »Novic«, »Slovenca« in »Slovenskega Naroda«, kateremu je največ dopisoval v dobi svojega bivanja na Dunaju. V tem listu menda ni bilo rubrike brez njegovega sodelovanja. Ko je prišel v Ljubljano, je bilo njemu in dr. Josipu Vošnjaku poverjeno glavno uredništvo »Slovenskega Naroda«. Uredniške posle je vršil do leta 1888., leta 1892. pa je sam prevzel glavno uredništvo po smrti Ivana Železnikarja in ga obdržal do l. 1897. V teh letih je organiziral tudi Narodno stranko ter je bil leta 1895. izvoljen v kranjski deželni zbor. Že v tej korporaciji je utemeljeval potrebo ustanovitve vseučilišča v Ljubljani ter sestavil obširno spomenico, ki je pozneje izšla pod naslovom »Za vseučilišče v Ljubljani«.

V deželnem zboru je zastopal najprej Idrijo, kjer se je nekaj časa tudi šolal, pozneje pa trgovsko in obrtniško zbornico. Ves čas je posvečal največjo pozornost vprašanju slovenskega vseučilišča. V ljubljanskem občinskem svetu je deloval od leta 1890. do 1894. in potem od leta 1896. do 1910., ko je ponovno izvolitev odklonil. Udejstvoval se je v pravnem, finančnem in šolskem odboru, najbolj vnet pa je bil tudi kot občinski odbornik za ustanovitev vseučilišča ter je sodeloval zaradi te zadeve pri mnogih akcijah in deputacijah. Med krvavimi dogodki septembra 1908 je bil predsednik združenega narodnega odbora in si je zaradi svoje visoke in neustrašene narodne zavednosti nakopal veliko sovraštvo Nemcev in posebej še vojaštva, ki se je med vojno nad njim tudi maščevalo.

V letih 1889. do 1892. je bil soustanovitelj in najuspešnejši organizator društva »Pravnika« in urednik njegovega glasila »Slovenski Pravnik«. Naše slovstvo je obogatil z mnogimi dobrimi izrazi pravniške stroke in do skrajnih mej je bil dosleden v borbi za uveljavljenje našega jezika v vseh uradih. Njegove odvetniške vloge na vse instance so bile sestavljene v klasični slovenščini in so tudi dosegle vedno svoj cilj, ker mu najhujši nasprotniki niso mogli zatemniti njegovega velikega pravniškega slovesa. Ko je bil občinski odbornik, so dobile ljubljanske ulice proti vsem protestom nemškutarije slovenska imena.

Pokojnika lahko z vso upravičenostjo imenujemo očeta naše univerze. Že tedaj, ko se je šolal v tujini, mu je vzklila ta ideja in ves čas se je je z velikim delom svojih mnogostranskih sil oklepal do uresničenja. Po prevratu je prevzel predsedstvo vseučiliške komisije, ki je pripravljala ustanovitev univerze v Ljubljani. Komisija je vršila svoje delo tako smotreno, da je že poleti 1919 dosegla svoj cilj. Takoj od začetka pa do konca je deloval dr. Majaron na univerzi kot predsednik izpraševalne komisije za pravno-zgodovinske državne izpite. Naš najvišji kulturni zavod se je dobro zavedal, koliko ljubezni in truda mu je posvetil dr. Danilo Majaron in zato mu je 22. junija 1929 podelil najvišje odlikovanje — častni doktorat tehničnih ved. Častni doktorat mu je pozneje podelila tudi praška univerza.

Pri tolikem narodnem, kulturnem delu pa je še vedno našel časa za veliko delo v prospeh odvetniškega stanu. Poleg prej omenjenega dela pri »Pravniku« je bilo še nebroj drugih akcij, ki jih je uspešno izvedel v prilog svojih stanovskih tovarišev. V priznanje njegovih zaslug ga je odvetniška zbornica že leta 1901. izvolila za svojega predsednika in potem zopet, ko se je razširila na vso Slovenijo. Leta 1926., ko je bil odlikovan z redom sv. Save II. stopnje, je bil že 25 let na tem častnem in odgovornem mestu. Da bi še nadalje služil naši univerzi z vsem svojim vplivom in z vso svojo inicijativo, je prevzel 11. marca 1928 tudi predsedništvo Društva za nabiranje univerzitetnega zaklada.

Vseh nevenljivih zaslug ni mogoče našteti, ker je bil blagi pokojnik eden od tistih najuspešnejših in najtišjih delavcev, ki jih usoda le redkokdaj nakloni narodu, če mu hoče dobro. V najboljšo karakteristiko njegovega plemenitega srca in velikega duha so besede, ki jih je napisal 19. januarja 1930 za »Jutro« povodom šestdesetletnice dunajske »Slovenije« in desetletnice njenega naslednika, ljubljanskega »Jadrana«. Napisal je:

»Vedno sem spremljal tudi v kasnejšem življenju delo »Slovenije« in Slovenijanov in posebno s simpatijami opazoval mladostno navdušenje akademskih generacij, ono sveto navdušenje, ki opravičuje tudi zmote, ki pa je najboljše jamstvo za kasnejše pošteno in dobro delo v katerikoli panogi javnega življenja. In takega mladostnega, za vse lepo in dobro svetega navdušenja želim tudi najmlajši generaciji — — —«

Doktorja Danila Majarona ne bo pozabila zgodovina našega javnega življenja, kajti on jo je tudi sam ustvarjal v precejšnjem delu. Oni, ki so se z njim srečavali na delovnih poljih, ga ne bodo mogli nikdar pozabiti, mlajšim in poznim potomcem pa naj bodo njegove prej navedene besede sveta oporoka.

Bodi mu ohranjen blag in trajen spomin!

Presenetljivo lepe fotoposnetke

boste imeli, če boste uporabljali izvrsten Lumièrov film. Neuspeh skoroda izključen.
DROGERIJA GREGORIČ, LJUBLJANA
Prešernova 5 265

Več brige za kontinentalno emigracijo!

Tehtno poročilo izseljenskega komisarja dr. Deželića na konferenci v Delavski zbornici

Ljubljana, 6. avgusta.

Z malimi westfalskimi izletniki so poleg vodje, izseljeniškega komisarja dr. *Deželića* iz Düsseldorfa prispeli kot spremljevalci tudi najvidnejši predstavniki in organizatorji naših delavskih in podpornih društev v Nemčiji. V tem povodu se je dopoldne vršila v Delavski zbornici tehtna konferenca, na kateri so predstavniki westfalskega izseljeniškega odbora skupno z zastopniki naših oblastev in za izseljeniško vprašanje interesiranih korporacij pretresli vse najaktualnejše probleme, tičoče se naše kontinentalne emigracije, ki čvrsto povezana v enotni organizaciji mora ostati v objemu Jugoslavije z vsemi pravicami in dolžnostmi jugoslovenskih državljanov.

V imenu banske uprave je konferenci prisostvoval g. svetnik Koropec, najtehtnejše informacije pa je v daljšem, krepko argumentiranem govoru podal g. izseljeniški komisar dr. Deželić, ki si je s svojo živo delavnostjo pridobil v teku zadnjih let največje zasluge za naš delavski življ v Porenju in Westfaliji ter si tako osvojil tudi

Dr. Berislav Deželić
izseljenski komisar kr. Jugoslavije v Düsseldorfu

največje zaupanje in vse simpatije tamošnjih slovenskih družin. On je predsednik našega Izseljeniškega odbora v Nemčiji, v katerem so po svojih predstavnikih zastopane vse organizacije naših ondotnih izseljencev. Edino preko tega odbora kot enotne reprezentance je bilo mogoče zadušiti donedavne medsebojne spore, usmeriti vse organizacije v pravcu jugoslovenske ideologije in priboriti posamezne važne pridobitve tako od strani naše države kakor tudi od strani nemških oblastev. Dr. Deželić dosledno, čeprav preko raznih ovir, izvaja svoj program za izboljšanje socialnega, kulturnega in nacionalnega položaja naših družin v črnem revirju. Ustanovil je biblioteke, ki se jih naši rojaki poslužujejo z največjim pridom. Nadalje je uvedel šolske tečaje, v katerih poučujejo predsedniki organizacij in inteligentni rudarji sami otroke v materinščini. Da, celo sportni klub je zasnoval g. dr. Deželić, obenem pa porablja vsako priliko, da ob nacionalnih in družabnih prireditvah poglablja idejo jugoslovenske sloge.

Ali, za vsa prizadevanja naših rojakov v kontinentalni emigraciji kaže domovina še vse premalo zanimanja in ne daje niti dovolj moralne, a kje neki gmotne podpore. G. dr. Deželić je to stanje ilustriral z nekaterimi drastičnimi primeri posebno iz življenja naših rudarskih staroupokojencev, ki v Nemčiji bedno životarijo z 28 do 60 markami rente, dočim bi v domovini kar lahko izkazali, ako bi bilo kaj smotrene inicijative za njihovo repatricijo. Nadalje je g. dr. Deželić podrobneje obravnaval tudi nezadovoljivi način dosedanje kolonizacije naših povratnikov v južnih delih Jugoslavije.

Izvajanja izseljenskega komisarja so se vseh prisotnih globoko dojmila in so bili stavljeni različni konkretni predlogi, o katerih bo westfalska deputacija te dni razpravljala tudi na pristojnih mestih v Beogradu. — Po konferenci so bili westfalski predstavniki sprejeti pri g. banu, ki jih je presrčno sprejel in zagotovil vso pomoč v okviru danih možnosti. S popoldanskim brzovlakom se je g. dr. Deželić odpeljal v Zagreb in dalje v Beograd, kamor mu bodo te dni sledili ostali člani delegacije iz Nemčije.

Tragična smrt dobrega dečka

Ljubno na Gorenjskem, 6. avgusta.

Včeraj proti večeru je šel od kopanja v Savi proti domu v Ljubno 13-letni Rado Ambrožič, z njim pa sta bila bratranca Mirko in Bogdan. Pri Pogačnikovi gostilni na Posavcu so prisedli dečki na voz, ki je

vozil proti njihovemu domu. Ko so se pripeljali do hiše posestnika Tavčarja, vulgo Šparovca, kakih 300 metrov od Pogačnikove gostilne, je zagledal Rado avtomobil, ki je drvel za vozom. V strahu, da bo avto v svoji veliki brzini zadel v voz, je zavpil »Avto, avto!« ter skočil z voza proti drugi strani ceste. To pa se je zgodilo za trenutek prekasno. Avto, last znane gradbene tvrdke Slavec iz Kranja, je hotel prehiteti voznika, je zgrabil nesrečnega dečka in ga vlekel še kakih 15 metrov naprej po cesti. Nesreča se je zgodila zaradi tega, ker se avtomobil ni mogel pravočasno ustaviti.

Nesrečni deček je moral biti takoj mrtev, ker je imel prebito lobanjo, zlomljeno desno roko in mnogo ran po telesu. Voz, s katerim se je ponesrečni deček vozil, je bil last neke posestnice iz Zvrčan, ki je dečkom dovolila, da so se žnjo peljali.

Rado je bil sin pred kakimi petimi leti umrlega ključavničarskega mojstra Josipa Ambrožiča ter je obiskoval v prošlem šolskem letu I. razred gimnazije v Kranju. Kdor ga je poznal, ga je vzljubil, ker je bil mirnega in dobrodušnega značaja ter sploh dečko, ki je po svojih vrlinah obetal postati dobra opora materi in teti, ki je tudi požrtvovalno skrbela zanj.

Kakor že rečeno, šofer ni mogel ustaviti ob pravem času drvečega avtomobila, vendar pa pravijo priče, da je vozil skozi vas prenaglo. Krivdo tragične nesreče bo morala ugotoviti sodna komisija. Ves kraj z okolico vred globoko obžaluje tragično smrt dobrega dečka in sočustvuje z njegovo ubogo materjo.

Novo žrebanje drž. loterije

Po izpremenjenem načrtu so za 23. kolo določeni naslednji dobitki: sedem premij in sicer ena po 1,000.000 Din, ena po 500.000 Din, ena po 400.000 Din, dve po 250.000 Din in dve premiji po 200.000 Din. Dobitki: eden po 300.000 Din, eden po 200 tisoč in trije po 100.000, štirje po 80.000, dva po 60.000, trije po 50.000, devet po 40.000, devetnajst po 30.000, dvaidvajset po 20.000, dvestosedemdeset po 10.000, tristodvajset po 8000, tristošestdeset po 6000, štiristopetdeset po 5000, petstodevetdeset po 3000 in tisočšestodevetdeset po 2000 Din. Vseh srečk bo 100.000 dobitkov pa 50.000. Cena srečk za vsak razred: cela 200 Din, polovična 100 Din, četrtina 50 Din.

Danes ob 4., ½8. in 9.¼

WILLY FORST

poje in igra v sijajni komediji humorja, zabave in lepih arij

Gospod po naročilu

Partnerica ELSE ELSTER
Kompozicija in godba Robert STOLZ

Dopolnilo najnovejši Paramountov zvočni tednik.

Znižane letne cene!

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Velikemu človekoljubu v spomin

V Tržiču, 6. avgusta.

Po dolgi, mučni bolezni je umrl v Tržiču včeraj okrajni zdravnik g. dr. Oto Hawlina, ki zapušča vdovo in 3 nepreskrbljene otroke... Tako bo zapisala rubrika dnevnega časopisja in nelzprosna smrt. Tistim pa, ki so blagega pokojnika vsaj malo poznali, bodo te hladne besede trgale srce, vlile v duše globoko žalost, zakaj umrl ni zdravnik, umrl je prijatelj, dobrotnik človeštva, umrl je vseh trpinov trpin in nam se krči srce, nam stopajo solze v oči...

Rodil se je dr. Oto Hawlina kot sin gozdarskega uradnika v Huorki v nitranskem komitatu. Očetova služba ga je že zgodaj pripeljala v naše kraje in ga seznanila z našim narodom, da je čutil ž njim, kakor bi bil njegov sin. Kot mlad zdravnik se je nastanil prvotno v Litiji, kjer je dalje časa opravljal službo tovarniškega zdravnika, dokler se ni kot okrajni zdravnik preselil v Tržič, kjer je spoznal tudi svojo bodočo družico za življenje, gospo Ano rojeno Polakovo iz znane narodne družine Cenetove iz Tržiča. V svojem drugem

in zadnjem službenem kraju je kmalu zaslovel kot odličen zdravnik, ki vpošteva pri svojih bolnikih ne samo dejanske bolezni, temveč tudi trenutno duševno razpoloženje in ki doseza svoje uspehe ne samo s predpisom gotovih zdravil, temveč tudi z bodrilno, prijateljsko besedo. Pacijenti so mu odkrivali svoje telesne in duševne bolečine in on je zdravil vse, bil je vsakemu mil, odkrit prijatelj, kakršnega ne najdeš zlepa.

Med vojno je bil šef-zdravnik bolnice v Ljubljani in kot tak se je vedno odločno postavljal na stran zatiranih in ponižanih. Kdo izmed njegovih vojaških pacijentov bo ostal miren ob vesti, da je umrl on, ki mu je med vojsko rešil življenje? Takoj po končani vojni je slekel vojaško suknjo in se zopet oprijel svojega težkega dela med tržiškim delavstvom, ki je bilo ravno tiste dni naravnost zasledovano od najrazličnejših bolezni. V izvrševanju svojega poklica je bil neumoren in brez primere vesten. Bolnika je obiskal tudi trikrat dnevno in naj si je bil še tako truden in od dela izmučen. In plačilo? Plačilo je bilo v največjih primerih iskren stisk roke in: »No, no, je že dobro, nič niste dolžni!« In bolnik je šepetal zahvalno molitev in prosil zanj, ki mu je izkazal brez ozira na levo ali desno največjo dobroto. Takih primerov je bilo dnevno več, mesec pa ima trideset dni in leto 12 mesecev in nihče ne more prešteti pokojnikovih dobrih del, medtem ko so zapisana v srcih njegovih pacijentov in dobesedno je res, če zapišemo, da joka ves Tržič za svojim dobrotnikom!

S polno roko je delil na levo in desno svojo pomoč, dokler ni prejel za svojo neumornost in dobroto od usode prav trpko plačilo. Pozimi leta 1920. so ga na večer poklicali k oddaljenemu bolniku. Voz je čakal pred hišo in porodnica je bila v smrtni nevarnosti. Dr. Oto Hawlina je bil pravkar zapustil gorko kopelj in se ni prav nič oziral na svarila svoje gospe soproge. Vsedel se je na voz, se močno zavil in šel — po svoje trpljenje v hudo zimo. Ko je opravil svojo zdravniško dolžnost, se je ponoči vrnil domov in že čutil, da v njegovih nogah nekaj ni v redu. Prehladil se je bil močno in posledice niso izostale, ohromel je na obe nogi. Tedaj je dolgo upal, da se mu bo zdravstveno stanje zboljšalo. Obiskoval je najboljše zdravnike, iščoč pomoči, pa vse zaman, nogi sta ostali negibni, toda duh je bil prožen kot prej in hromi zdravnik je imel vedno polno čakalnico pacijentov, ki so k bolniku hodili po svoje zdravje in ga tudi vedno dobili, medtem pa je pri njem samem odrekla zdravniška veda. In tako so se bili Trščani navadili na svojega ljubega, hromega zdravnika, da si danes nihče ne more predstavljati, da je odšel od njih, da jih je za večno zapustil.

Pregovor pravi, da Bog svoje ljubljence posebno zaznamuje in pokojnik je moral biti med prvimi. Vsako leto se je njegovo zdravstveno stanje toliko poslabšalo, da je moral iskati pomoč v ponovnih operacijah, po katerih je kmalu zopet s pomočjo svojega vedrega duha in neizčrpljivega humorja toliko okreval, da je mogel vršiti svojo službo in skrbeti tako za svojo družino. Več kot deset let so se umikali Trščani z vso spoštljivostjo bolniškemu vozičku, če se je pokazal na ulici, več kot deset let si je štel vsakdo v čast, da je smel prenesti trpečega zdravnika k bolniku, ki ga je v neizmernem zaupanju poklical, pričakujoč od njega gotove pomoči. In nikdar ni odrekel, da ne gre, nikdar ni potožil, kako je zdravnik bolj bolan, kakor pa bolnik, vedno je le dajal, nikoli kaj prida prejel. Sedaj pa je odšel od nas po plačilo tja, kjer ga upamo vsi dobiti...

Dr. Oto Hawlina pa ni bil samo izboren zdravnik, temveč tudi izredno priljubljen družabnik. Kjerkoli se je pokazal začasa svojega zdravja, povsod so ga sprejeli z odprtimi rokami, povsod je odmeval smeh in radost nad posrečenimi rečenicami, šalami, ki jih je kar trosil. Bil je izboren pevec, ki ni zamudil še v svoji dolgi bolezni nobenega koncerta, ki se je vršil v Tržiču. Na vozičku so ga pripeljali v dvorano in ga vzporedili v prvo vrsto in koncert ni imel bolj navdušenega poslušalca, kakor je bil blagi pokojnik. In ker je tako ljubil pesem, kakor malokateri drugi, zato je njegova mučeniška smrt združila vse tržiške pevce, njegove velike dolžnike, da se s pesmijo poslove od njega, ki jim je delil dobrote...

Prezgodaj za svojo družinico je zapustil dr. Oto Hawlina to dolino solz. Njegova srčna želja je bila, dočakati dan, ko bo sin Herbert dosegel svoj poklic. Ni mu bilo dano, Herbert je dijak VI. razreda gimnazije v škofijskih zavodih v Št. Vidu. Drugorojenka Marija je letos dokončala meščansko šolo v Tržiču in položila završni izpit z odliko, najmlajša, papanov ljubljenček, Lota pa bo v jeseni prestopila v četrti razred meščanske šole. Družinica je imela svojega očeta nad vse rada in mu je hotela ustreči na migljaj, toda pri najboljši volji mu ni mogla dati zdravja, ki ga je bil pokojni najbolj potreben. Nepopisno bol nad izgubo nadvse ljubljenega očeta in prijatelja naj skuša izenačiti zavest, da je odšel oče k zdravniku, ki mu gotovo povrne izgubljeno zdravje, ki ga gotovo poplača za nas vse...

In ko bodo pogrebni zvonovi peli v petek svojo žalostno pesem, naj se njihov glas razlega po naši širni zemlji in naj svetu oznani, da je Tržič položil k večnemu počitku svojega največjega dobrotnika dr. Otona Hawlino, ki je dal za svoje bližnje zadnjo kapljo krvi, ki je odšel za svoja dobra dela po plačilo k večnemu Zdravniku! Počivaj v miru, zlata duša! A. L.

26462 zdravnikov

iz vseh kulturnih dežel je pismeno priznalo kavo Hag, kofeina prosto zrnato kavo. Mnogokrat večje pa je število zdravnikov, kateri so dnevno v položaju da priporočajo in predpisujejo kavo Hag. Če hočete varovati srce in živce, — Vaše zdravje, tedaj pijte odslej kavo Hag. Tudi na počitnicah ji dajte prednost. Vsak boljši hotel in restaurant servira na željo kavo Hag.

Marie Hübnerova †

Češki oder je izgubil veliko umetnico, ki je po svoji kreativni zmožnosti šla v vrsto velikih stvariteljev-igralcev Vojanovega tipa, Marijo Hübnerovo. Igralka je, kakor smo že včeraj brzojavno poročali, podlegla srčni slabosti, stara komaj 45 let.

Njena umetniška pot je bila strma in posuta s trnjem, zato pa tudi slavna. Še ne 15 let stara se je pridružila gledališki družini režiserja Košnerja v Kolinu na Labi. Po zelo uspelem nastopu v veseloigri »Židovska rodbina« je bila takoj angažirana. Potem je postala članica Švandovega gledališča in gledališke družbe F. Ludvika, poznejšega češkega režiserja v Chicagu. L. 1891. je dobila angažma v Brnu, kjer je spoznala režiserja Vaclava Hübnera, s katerim se je zvezala za življenje. Po njem je prišla k Švandovemu gledališču na Smichovu, odkoder je bil samo še korak do Narodnega divadla, reprezentance češke gledališke umetnosti. L. 1926. je slavila 30letnico svojega uspešnega umetniškega delovanja.

Gledališko življenje — kdor ga pozna, ve, kaj zahteva od svečenikov Talije — pa ni ostalo brez vplivov na njeno fizično zdravje. Nervozno delo, neprestana napetost živcev, ki ne dovoli človeku niti spanja, da se odpočije, jo je sčasoma omajalo. Srce se je utrudilo in odpovedalo službo — njej, veliki umetnici in vsemu češkemu narodu, za katerega je bilo od prvega utrip a.

Letos 20. marca je Marie Hübnerova gostovala v Ljubljani. Videli smo jo v vlogi matere v Maughamovi igri »Sveti plamen«. Kreacija, ki je zadivila gledalce brez izjeme. Stvaritev, ki so jo res vsi tudi čutili, ne samo gledali.

Njena duša je bila most, po katerem so prehajale sanjske slike pesnikov z odra v srca gledalcev. Bila je in ostane nesmrtna predstaviteljica čeških ženskih likov. Razen češke žene pa je z enako prepričevalnostjo ustvarjali tudi nepozabne ženske postave tujih dramatikov, ki jim je proniknila do dna in jih vtisnila gledalcem v nepozaben spomin. S čudovito sposobnostjo rojene umetnice se je prevtelešala v bitja, ki jih je ustvarila pesniška domišljija in ki prerasejo okvir časa in življenja na zemlji. Zato bo ostalo njeno ime vedno zapisano v zgodovini češke umetnosti, ostalo bo neminljivo vklesano tudi v vseh, ki so se kdaj srečali z njenim visokim umetniškim poslanstvom.

Mir njenemu pepelu, slava njenemu spominu!

Doraščajoči mladini nudimo zjutraj čašico naravne **»Franz Josefove« grenčice**, ki doseza radi tega ker čisti kri, želodec in črevo pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja **»Franz Josefova« voda** že pri malih največ težko zagatenih bolnikih. **»Franz Josefova« voda** se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

SOKOLI! DOPISUJTE SAMO NA SOKOLSKEM PISEMSKEM PAPIRJU!

Domače vesti

* **Poljski turisti v Jugoslaviji.** V Zagreb je prispelo 22 poljskih turistov, gospodov in dam iz Poznanja. Med izletniki so advokati, profesorji, sodniki, trgovci in duhovniki. Na kolodvoru jih je pozdravil tajnik poljskega generalnega konzulata ter predsednik Poljsko-jugoslovenskega udruženja, univ. profesor dr. Ilešič, ki jim je tekom dneva razkazal mesto in njegovo okolico. Včeraj pa so se izletniki odpeljali na Plitvička jezera, odkoder odpotujejo na otok Hvar na daljši odmor.

* **Prvi slovenski oficir v ameriški vojni mornarici.** Nedavno smo objavili vest, ki smo jo posneli iz clevelandskih listov, da je bil v mornariško vojno akademijo v Annapolisu slovenski mladenič F. Petrovič iz Clevelanda in sicer kot prvi Slovenec, kar so poudarjali tudi clevelandski listi. To pa ni povsem točno. Kakor doznava »Jugoslovenski obzor«, ki izhaja v Milwaukeeju, je omenjeni akademiji že delj časa kot gojenec Louis Kirn, sin znane slovenske rodbine v Milwaukeeju, ki študira v omenjeni akademiji z odličnim uspehom že par let in bo svoje študije končal meseca junija prihodnjega leta. Sedaj se nahaja na križarjenju po severnih evropskih vodah. Petrovič torej ni bil prvi Slovenec, ki je bil sprejet v to akademijo. Pripomniti pa je treba, da je zelo težko doseči sprejem v ta državni institut.

* **Duhovniške vesti.** Predvčerajšnjim se je v ljubljanskem frančiškanskem samostanu vršil kapitelj na katerem je bil izvoljen za provincijala župnik p. dr. Gvidon Rant, za kustosa provincije pa p. Kerubin Tušek.

* **Pokojnega Slavka Masterla,** narednika-dijaka, ki je lansko leto v Splitu na vežbi umrl, prepeljejo v nedeljo v Stražišče pri Kranju, odkoder se bo vršil pogreb ob 17 uri. Pozivajo se vsi tovariši letnika 1928-1929. šole za rezervne oficirje v Sarajevu, da se pogreba sigurno udeleže.

* **Vojne spomenice za francoske bojevnike.** Vsi bojevniki, ki so se v francoski vojski udeležili bojev pri operacijah v Srbiji, v dobi umika skozi Albanijo, na Dardanelih in na solunski fronti, dobe po odločbi naše vlade spominsko svetinjo, ki jo bodo razdelile francoske vojaške oblasti.

* **Jugoslovenski akademski klub kraljevine Jugoslavije, sekcija Ljubljana,** javlja vsem akademikom Aleksandrove univerze, da se bo vršilo vpisovanje v klub le še do inkluzivno 10. t. m. Vpiše se lahko pri vratarju na univerzi ali pa med uradnimi urami dne 8. in 10. t. m. od pol 11.—11. ure, v avli univerze.

* **Avtobus Praga-Kotor.** Po poročilu iz Sarajeva je predvčerajšnjim prispel tjekaj turistični avtobus, ki posreduje promet na progi Praga-Kotor. V avtobusu se je vozilo 25 oseb, ki ostanejo v Sarajevu dva dni. Turistična linija Praga-Kotor ni redna, marveč priložnostna, kadar pač vožnjo naroči kaka turistična skupina.

* **Industrijci in trgovci z usnjem in čevlji** ter čevljarji vljudno vabljeni na važen sestanek, ki se bo vršil v nedeljo 9. t. m. ob 9. dopoldne v salonu hotela «Lloyd» na Sv. Petra cesti. Dnevni red: protest proti Batovim popravljalnicam in slučajnosti. — Zadruga čevljarjev v Ljubljani.

* **Novi grobovi.** Na Sv. Petra cesti 59. v Ljubljani je včeraj popoldne umrl v 68. letu ugledni posestnik, medičar in trgovec g. Rajko Petschnig. Pogreb bo jutri ob 18. — V Dovjem na Gorenjskem je po dališem bolehanju umrl v častiti starosti 79 let g. Jurij Pezdirnik, splošno znan in spoštovan posestnik in trgovec. Bil je dalje časa tudi župan. Pogreb bo danes ob 16. na farno pokopališče v Dovjem. — V Skoplju je zadela bridka izguba rodbino inž. Knafelica, ki ji je umrl ljubljeni sinček Borut. Pokopali so ga 1. t. m. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Artiljerijski zavod v Kragujevcu** potrebuje 15 strokovnih delavcev in sicer 5 strugarjev, 5 ključavničarjev za šablone in 5 štancarjev. Vsi morajo biti vešči v risanju, kolikor je potrebno za njihovo stroko. Starost 18 do 40 let. Službo lahko nastopijo takoj, mezda pa znaša 60 do 80 Din. Prednost imajo Sokoli-prednjaki, ki se morajo obvezati, da bodo sodelovali v Sokolskem društvu v Kragujevcu. Prošnji, ki naj se dostavi Sokolskemu društvu v Ljubljani, je priložiti potrdilo društvenega načelnika o prednjaški sposobnosti, sopodpisano od društvenega staroste in potrjeno z društveno štampiljko.

* **Gradba moderne kavarne v Dubrovniku.** Namesto občinske kavarne v Dubrovniku se je te dni pričela gradba velike moderne kavarne, kakršno Dubrovnik z ozirom na veliki tujski promet že davno pogreša. Dela je prevzela beograjska tvrdka »Atlant«. Stroški gradbe so proračunjeni na štiri milijone dinarjev.

* **Baje pozabil, da je bil oženjen.** Zagrebška policija je aretirala mehanika Evgena Kovačiča, rojenega leta 1903 v Bjelovaru. Proti njemu je podal ovadbo župni urad Sv. Marka v Zagrebu, da je predložil prošnjo za poroko ter zatrjeval, da še ni bil oženjen in da je dokumente izgubil. Župni urad je nato vprašal v Bjelovaru, odkoder je prišel odgovor, da je Evgen Kovačić bil dvakrat oženjen in da njegova druga žena še živi v Zagrebu. Kovačić je na policiji izjavil, da ga je žena zapustila in živi sedaj z drugim; žena pa je izpovedala, da ji je Kovačić zapravil vso doto, potem pa jo zapustil. Tudi novi izvoljenki Kovačić ni povedal da je bil že oženjen. Policiji je Kovačić že od prej dobro znan. Izročila ga je sodišču.

* **Rodbina aretirana zaradi sumnje požiga.** V sredo ponoči je v hiši Paške Krtulovića v Splitu nastal požar, ki je zavzel velike dimenzije ter je hiša pogorela do tal. Poslopje je bilo zavarovano za 300.000 Din, pohištvo pa za 70.000 Din. Krtulović je osumljen, da je sam zanetil požar, zato so bili aretirani on, njegova žena in sin Ante ter izročeni sodišču.

* **Velik požar pri Brodu.** V selu Rešetari pri Slavonskem Brodu je predvčerajšnjim izbruhnil požar, ki se je naglo širil. Razen treh poslopij so zgorele velike količine sena, pšenice in detelje. Škoda znaša nad milijon dinarjev.

* **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **Jubilej.** V splošni bolnici segajo danes v roko in mu čestitajo k srečanju z Abrahamom upravitelju g. Josipu Šarabonu. Življenje in delo jubilanta je tesno zvezano s tem velikim zavodom. Že leta 1903 je prestopil g. Josip Šarabon iz davčne službe v službo tedanjega deželnega odbora in bil dodeljen deželni bolnici sprva kot računski uradnik, v nekaj letih pa je bil imenovan za upravitelja. Gospod jubilant je eden onih naših javnih uradnikov, katere dičijo vse dobre lastnosti in krepkosti. Kot uradni predstojnik je strog in pravičen, zna pa po očetovsko skrbeti za svoje podrejene, ki ga spoštujejo in ljubijo nad vse. S kratka je cel mož — poštenjak. G. Šarabon pa se udejstvuje tudi izven svoje službe in sicer v mnogih nacionalnih, kulturnih in dobrodelnih društvih. Sokol I. ga šteje že dolgo vrsto let med svoje vrle člane in delavce. Danes, ko stopa pred obličje očaka Abrahama, mu čestitajo njegovi prijatelji, znanci in nameščenci bolnice z iskreno željo, da bi usoda čim bolj podaljšala njegovo življenje in ga ohranila vedno zdravega in vedrega.

u— **V spomin umrlim tovarišem.** Maturanti VIII. a l. 1901 v Ljubljani so se kakor smo že poročali v torek 4. t. m. podali na pokopališče pri Sv. Križu, kjer so pokopani njihovi tovariši minister dr. Gregor Žerjav župnik Niko Jamšek in dirigent goriške podružnice ljubljanske K. B. Viktor Rohrmann. Pater Kopatin S. I. je na grobu vsakega rajnega sošolca opravil molitev, g. prof. Lovše pa je položil na vse tri grobove sveže cvetlice.

u— **Predsedstvo JUU sekcija Ljubljana, pri načelniku prosvetnega oddelka banske uprave g. Josipu Maziju.** V imenu JUU sekcija za Dravsko banovino v Ljubljani so se zglasili pri g. načelniku včeraj predsednik Ivan Dimnik, tajnik Josip Kobal in član upravnega odbora Janko Polak. Pozdravili so g. načelnika kot novega šefa prosvetne banske uprave ter so ga naprosili, da bi vedno upošteval tudi privatno inicijativo udruženja, kar mu pač ne bo težko, ker je poznan kot mož reda in pravice, a ta stremljenja ima tudi udruženje. V daljšem medsebojnem izmenjavanju misli so načelno obravnavali vprašanje nameščanj, odseka za narodno izobraževanje pri prosvetnem oddelku, kmetsko in gospodinjsko nadaljevalnega šolstva, nadzornikov in preglednikov, šolskega radia, izhajanja »Prosvete«, stalne banovinske razstave učil in učnih pripomočkov, stanovanja in kuriva, osobito z upravitelji poročenih učiteljic in »Popotnika«. G. načelnik je priznal delo in potrebo učiteljske organizacije in bo nasvete vedno rad upošteval v svrho stremljenj k redu in pravici.

u— **Šentvičani dobe tramvaj.** Na bansko upravo je prispel od ministrstva javnih del odlok, s katerim dovoljuje ministrstvo gradnjo tramvajske proge v Št. Vid. Tako so končno vendarle odpadle vse ovire v zadevi podaljšanja šišenske proge proti Št. Vidu. Progo so trasirali že pomladi in je bilo sklenjeno, da bo vozil tramvaj tik do Kremžarjeve hiše v Št. Vidu. Z deli na progi bodo pričeli že te dni in je upati, da bo proga do jeseni že dograjena.

u— **Dunajsko cesto popravljajo.** Na Dunajski cesti so pričeli v tramvajskem pasu popravljati kameniti tlak, ki je bil ponekod že zopet precej vegast. Ko so lani v jeseni polagali na tej cesti tramvajske tirnice, je bilo že zelo mrzlo in se zaradi zmrzline cestni temelji niso povsod uravnotežili. Kocke so polagali tedaj le provizorno, sedaj pa urejujejo tla definitivno ter odstranjujejo kocke, ki so že preveč izrabljene.

u— **Odsek stavbinskih delavcev Narodne strokovne zveze** sklicuje za nedeljo 9. t. m. ob 9. v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti članski sestanek vsega članstva. Važni dogodki zadnjega časa, kakor tudi važnost letošnjega kongresa, ki se bo vršil v nedeljo 16. t. m. v Trbovljah, narekuje vsemu narodno zavednemu delavstvu dolžnost, da se o vsem pogovorimo. Prosimo, da vse članstvo smatra ta sestanek kot izredno važen in da se ga radi tega polnoštevilno udeleži.

u— **Omladinski klub Južnoslovenska iskra,** poziva članstvo, da se v čim večjem številu udeleži v nedeljo 9. t. m. odkritja Vilharjevega spomenika v Planini pri Rakeku. Vožnja je znižana.

u— **Sočani,** udeležite se po možnosti v lepem številu odkritja spomenika našega pesnika Vilharja, ki se bo vršilo v nedeljo 9. t. m. — Odbor.

u— **Preselitev.** Upravništvo »Službenega lista kr. banske uprave Dravske banovine« se je preselilo iz Gradišča št. 4 v tiskarno »Merkur«, Gregorčičeva ul. 23, pritl. levo.

u— **»Dancing« v hotelu »Tivoli«** vsak večer! Ples, mednarodni artisti! Cene običajne!

u— **Razne nesreče in nezgode.** Na Dunajski cesti je včeraj podrl neki voznik bivšega knjigovodjo Ignaca Zora. Zor je bil precej poškodovan in so ga morali nemudoma pripeljati v splošno bolnico. Tja so spravili predvčerajšnjim popoldne tudi ženo knjigovodje Marijo K. z Viča. Imenovana je dobila hud živčni napad in so jo našli na Večni poti. Ker so mislili, da je zavžila kak strup, so ji takoj v bolnici izprali želodec, na kar se je pomirila. Posestnik Jakob Petrič iz Lipsenj pri Grahovem je predvčerajšnjim prelagal deske. Pri tem delu mu je zgrmelo več desk na desno roko in mu jo zlomilo.

u— **Tatinski drobiž.** Te dni zvečer je bilo iz veže Olupove gostilne odpeljano kolo, ki ga je pa tat pustil zunaj ter si prisvojil samo dinamo svetilko, vredno 200 Din. Enaka tatvina je bila izvršena istega dneva v sosedni veži na Starem trgu. — Policija zasleduje 22 letno Terezijo K. bivšo služkinjo, ki je izvršila v Ljubljani več raznih tatvin.

Iz Celja

e— **Pogreb Janka Lešničarja. Truplo pri atentatu v brzovlaku pri Zemunu tragično preminulega novinarja in direktorja Oblastne zadruge za poljedelski kredit v Čupriji g. Janka Lešničarja so prepeljali snoči iz Beograda v Celje in ga bodo danes v prvih dopoldanskih urah položili v njegovem stanovanju v Zvezni tiskarni v Strossmayerjevi ul. št. 1 na mrtvaški oder. Pogreb se bo vršil danes ob 17. iz Zvezne tiskarne na okoliško pokopališče.**

e— **Sokolsko društvo v Celju poziva vse članstvo, da se v kroju udeleži pogreba tragično preminulega dolgoletnega člana brata Janka Lešničarja. Zbirališče danes ob pol 5. popoldne v mestni telovadnici.**

e— **Umrl je včeraj v celjski bolnici 27-letni sin krojača Jožef Zupanc iz Vrbja pri Žalcu.**

e— **Najdba. Dne 30. t. m. je bilo najdenih v mestu 200 Din. Lastnik jih dobi pri predstojništvu mestne policije.**

Iz Maribora

a— **Seja tezenskega občinskega sveta** se bo vršila v soboto 8. t. m. Na dnevnem redu so razne zadeve gospodarskega značaja. Posebna točka je rezervirana za razpravo o prispevku tezenskih tovarn za zgraditev prizidka k šolskemu poslopju.

a— **Realna gimnazija v Mariboru** sprejema prošnje za sprejemni izpit za I. razred do 26. t. m. Oglasiti se smejo le oni učenci (ke), ki so dovršili 4. razrede osnovne šole brez slabe ocene, imajo iz vedenja najmanj dobro in bodo v tem koledarskem letu 10—13 let stari. Prošnji je treba priložiti krstni list in šolsko izpričevalo. Sprejemni izpit se prične 27. t. m. ob 8. Vršil se bo po pravilniku, ki so ga objavili ljubljanski dnevniki. Popravni izpiti se pričnejo 24. t. m. ob 8. Vpisovanje učencev v I. do VIII. razr. bo od 1.—5. septembra.

a— **Stavbno gibanje na Teznu** ni letos tako živahno, kakor je bilo lani. V Gregorčičevi ulici zidajo enodružinske hišice: Josipina Lešnik, Štefan Dobnik, Josip Valenčič in Josip Puškac. Ko bo urejena cesta in napeljana električna razsvetljava bo to ena najlepših ulic na Teznu. Na bivšem Škorčevem posestvu gradi stanovanjsko hišico železničar Miha Ekarth, zidarski mojster Nekrep iz Maribora pa gradi v podaljšani Parmovi ulici dve stanovanjski hiši. Spomladi jih namerava graditi še pet.

a— **Streljačka družina v Mariboru opozarja svoje članstvo, da odpade prihodnjo nedeljo 9. t. m. streljanje zaradi svečanosti odkritja prapora streljačke družine v Hotnji vasi.**

a— **45 stopinj v senci je pač višek vročine pri nas. Včeraj opoldne so ljudje kar zevali od vročine in se zatekali v senco. Zdi se, da je to zadnji vročinski val po zaključku koledarskih pasjih dni.**

a— **Maline s Klopnega vrha so včeraj prodajali na trgu po 4 Din liter. Cena ni pretirana, če se pomisli na težak transport iz daljnega Klopnega vrha.**

a— **Gad se je ovil okoli leve noge 23-letnemu Filipu Fariču, ko je v gozdu med Brestevnico in Selnico iskal jagode. Brez obotavljanja je stopil z desno nogo gadu na glavo ter jo strl.**

a— **Nesreče in nezgode. Na cesti pred Sv. Petrom je padel s kolesa 33-letni Fran Toplak, nameščen pri neki mariborski stavbni tvrdki. Zlomil si je levo nogo ter dobil hude poškodbe na glavi. — S Pesnice so pripeljali v mariborsko bolnico 27-letno Erno Novakovo, ki jo je neki sorodnik tako pretepel, da je morala iskati pomoči v bolnici. — Včeraj popoldne je bil poklican reševalni avto v Limbuš, kjer je 50-letno viničarko Marjeto Tementovo pobesnela krava tako zdelala z rogovi, da so jo morali prepeljati v bolnico.**

a— **Nezgode.** 17 letnemu tkalcu Franju Ribiču je včeraj stroj odščipnil sredinec leve roke — V Zgornji Poljskavi je zašel 26 letni Makso Velcer z roko v slamoreznico, ki mu je močno porezala desno roko. — V Račjem pa je padel 19 letni trgovski pomočnik Joško Kapel s tako silo raz kolo, da se je močno potolkel po obrazu. Vsi ponesrečenci so bili prepeljani v splošno bolnico.

a— **Vlom v stanovanje.** Neznani zlikovec se je priplazil preko ograje hiše št. 10 v Tomšičevi ulici na dvorišče, odkier je splezal skozi okno v pritlično stanovanje carinika Vazilija Laziča. Odnesel je več parov čevljev in nekaj živil v vrednosti 500 Din.

a— **Vlomilci so obiskali včeraj ponoči delavnico čevljarskega mojstra Josipa Jelenca v Slov. Bistrici, ki jo ima v svoji hiši, v katero se je vselil šele pred dvema mesecema. Vlomilci so prepilili tečaje zunanjih vrat, notranja vrata pa so odklenili s ponarejenim ključem. Odnesli so 12 parov novih in 18 parov popravljenih čevljev ter večjo množino usnja za podplate. Čevljarski mojster ima nad 8000 Din škode. Najbrže bi bili odnesli vlomilci še več, da jih ni preplašila čevljarjeva soproga, ki je čula v delavnici sumljiv ropot in prišla pogledat. Policija je našla dobre odtise prstov in celih rok ter bo vlomilce kmalu izsledila.**

a— **Drzna tatvina v Radvanju.** Te dni se je oglasil pri veleposestniku in vinskemu trgovcu J. Rothu v Spodnjem Radvanju 28 letni brezposelni ključavničar Jakob Purger, rodom iz Gradca in ga poprosil za prenočišče. Roth mu je res nakazal prenočišče v hlevu poleg postelje slučajno odsotnega hlapca 70 letnega Štefana Kaca. Purger se je lepo zahvalil in šel spat. Prej pa je še preiskal posteljo starega hlapca, v kateri je našel pod zglavjem debelo nabasano listnico, v kateri je bilo 4600 Din raznih bankovcev. Brez premišljanja je Purger spravil denarnico v žep in izginil z njo skozi okno v črno noč. Ko je prišel pozno v noč domov star: Kac, je takoj pogrešil listnico s prihranki ter to sporočil tudi gospodarju. Ta je zadevo prijavil orožnikom, ki zasledujejo drznega tatu, katerega so videli po tatvini v bližini Žoharjeve gostilne na Tržaški cesti.

a— **Malomarna usmrtitev.** Na Gosposvetski cesti v Studencih stanujoči 50 letni klepar Karel Löbl je bil zelo podjeten mož. Pri svojih poslih je prišel tudi v stik z F. Ulblom, Ignacem Krištofičem in M. Žunkovičem iz Podove pri Račah. Imel je z njim zelo burno konferenco, med katero je v preveliki gorečnosti udaril Ulbl nehote Löbja z nekim trdim predmetom v želodec. Löbl se je takoj onesvestil in kmalu na domu umrl. Predsnočnjim ob 17. se je vršila sodna obdukcija, ki je ugotovila, da je nastopila smrt zaradi posledic premočnega udarca v želodec. Zadevo je prijavilo orožništvo državnemu tožiteljstvu.

a— **Z nožem v hrbet.** V Mostečnem pri Makolah se je v nedeljo zaradi šmarnice zopet pripetil žalosten dogodek. Fantje, razgreti od preveč zavžite pijače, so se stepli. Med tepežem je eden smrtno nevarno ranil z nožem v hrbet enega izmed pretepačev, ki so ga morali nato prepeljati v bolnico.

a— **Na cesti sta obležala.** Predvčerajšnjim sta bila okoli polnoči aretirana in prepeljana v zapore dva mladeniča, ki sta se ga tako nasrkala, da sta obležala na ulici. Prvi je bil 31 letni M. Franc, ki ga je pobral stražnik pred nekim lokalom v Stolni ulici, drugi pa 20 letni S. Franc, hlapec iz Sv. Florjana pri Šmartnem. Prišel je včeraj brez potnega lista preko meje in se iz veselja, da je zopet v domovini, napil.

a— **Napad »Pri treh ribnikih«.** Včeraj zjutraj okrog 3. ure se je oglasil na reševalni postaji 23 letni Rihard Menner iz Smetanove ulice. Bil je precej pobit po glavi in tožil o bolečinah po vsem telesu. Izjavil je da so ga na nerazsvetljeni poti v bližini »Treh ribnikov« napadli trije neznanci ter ga pričeli neusmiljeno pretepavati. Zadevo preiskuje orožništvo.

Iz Kranja

r— **Redna vožnja Kranj—Jezersko—Celovec.** Družba »Avtopromet Jezersko« (pisarna Stara pošta, Kranj) vzdržuje vsako nedeljo in praznik redni avtobusni promet Kranj—Jezersko—Celovec. Odhod iz Kranja po prihodu jutranjega turistovskega vlaka, povratek po večernega turista. Cena vožnje sem in tja 100 Din.

r— **Nov trgovec.** G. Drago Fuchs, trgovski potnik veletrgovine I. Andrešič, je prevzel starodavno špecerijsko in delikatesno trgovino I. A. Majdič nasproti pošte. Popolnoma renovirano trgovino vodita ga. Jelica Fuchsova in njen brat Marijan, priljubljena kranjska rojaka.

Iz Hrastnika

h— **Nedeljska tombola** Gasilnega društva se je prav dobro obnesla. Toliko ljudi že dolgo ni bilo v Hrastniku, ko tokrat. Zato so prišli tudi vsi gostilničarji na svoj račun. — Glavne dobitke so dobili: g. Stevo Petrič, steklar — motorno kolo; g. Matija Knez, steklar — pohištvo in gdč. N. Čander, kuharica iz Litije — moško kolo. — Kolo sreče je hotelo, da so dobili glavne dobitke manj premožni ljudje.

h— **Naši mesarji hočejo iti z duhom časa in napredovati.** Že pred letom si je ustvaril mesar in prekajevalec g. Slavko Birtič moderno hladilnico in mesnico, za kar je moral žrtvovati težke tisočake. Letos pa si je nabavil mesar in prekajevalec g. Franc Ribnikar stroje na električni pogon za rezanje mesa in izdelovanje klobas, ker priča o napredku mesarske obrti. Pohvaliti moramo pa še vse naše mesarje, da koljejo vsi že nekaj let sem same vole, zato trdijo, da ne morejo znižati cene mesu, ki je sedaj po 14 Din. Vemo dobro, da je loj in da so kože sedaj veliko cenejše kakor poprej, in da se je s tem dobiček zmanjšal, ker je pravi dobiček le kože in loj. — Mi smo pa mnenja, da bi se pomagalo našim ubogim delavcem s tem, da bi se prodajalo drugovrstno blago nekaj cenejе kakor do sedaj. — To so pač želje manj premožnih kupcev.

Iz Novega mesta

n— **Nesreča mladega vajenca.** Pri gradbi hotela g. Polajnarja so med ostalimi zaposleni tudi kleparski delavci podjetja g. Agnitscha, ki delajo na stavbi razna krovska dela. Danes se je pripetila huda nesreča mlademu kleparskemu vajencu, 17-letnemu Vinku Jenku, ki je talil zelo vnetljivo snov leso-cement. Snov se je pri topitvi sama od sebe vnela; Jenko je hotel plamen zadušiti s tem, da je gorečo maso pokril s strešno lepenko. To pa je postalo za fanta usodno. Plamen je s silo bušnil v njega in mu vžgal obleko. Vajenec je dobil težke opekline po rokah in životu, zlasti po trebuhu. Njegov tovariš Feliks Travnik je hitro vzel škaf vode in Jenka vsega oblil ter ga tako rešil. Vajenec je bil prepeljan v kandijsko bolnico.

n— **Izpod glave** je neznan tat ukradel nov suknjič čevljarskemu pomočniku I. Pirkoviču, ko se je v mraku vlegel na travo, suknjič pa si podložil za vzglavje. Fant še ni dobro zadremal, ko mu je drzen tat potegnil suknjič izpod glave. Seveda je Pirkovič zgrabil za svoj suknjič ali tat je bil močnejši, mu iztrgal suknjič iz rok in nato tako hitro pobegnil, da ga Pirkovič ni mogel dohiteti.

n— **Doslej neznani uzmoviči so odnesli šolskemu upravitelju g. Liliju namizno posodo in jedilno orodje, vredno okrog 200 dinarjev.**

Iz Konjic

nj— **Proslavo 10 letnice vladanja našega kralja** bo priredilo tukajšnje Sokolsko društvo 17. t. m. zvečer v Narodnem domu s primernim sporedom.

nj— **Prireditve sokolske čete v Sv. Jerneju** v nedeljo 30. avgusta t. l. se udeležijo tudi Sokoli in prijatelji Sokolstva iz Konjic. Agilna sokolska četa zasluži vsestranske podpore. Ker je Sv. Jernej tudi lepa izletna točka, je pričakovati velike udeležbe.

nj— **Za sokolsko tombolo,** ki se vrši v nedeljo, 9. t. m. ob 15. na Glavnem trgu, vlada veliko zanimanje med vsemi sloji. Dobitki so po veliki večini razstavljeni v izložbenem oknu tvrdke A. Petek, kjer jih ljudje z radovednostjo ogledujejo. One, ki so obljubili dobitke, pa jih še niso poslali, prosimo, naj to nemudoma store. Tombolskih kart je še dovolj na razpolago. Glavni dobitki so: moško kolo, 1000 komadov strešne opeke, 100 l vina, seženj drv, in zaboj sladkorja.

nj— **Vlomiti sta hotela dva zlikovca** dne 5. t. m. zjutraj okrog 1. ure v trafiko g. Cirila Vrhovška. Ko sta že skoro odpilila ključavnico na vratih trafike, sta bila pregnana od stanovalcev v hiši. Storilcema so že na sledu in je iskrena želja tržanov, da ju dobi oblast v roke. — Vlom se je izvršil te dni tudi v trgovino Korošec v Boharini, tudi tam so storilcem že na sledu.

nj— **Gozdno in pašniško zadrugo so ustanovili** 4. t. m. tudi v Stranicah, kjer vlada veliko zanimanje za izvedbo agrarne reforme. V odbor so bili izvoljeni ugledni in agilni pos. ter je pričakovati, da bo zadruga prav lepo uspela.

Sport

Gradjanski : Primorje

Po treh tednih se nadaljuje borba v ligah zopet tudi na ljubljanskih tleh. Izza srečanja Ilirija : Hajduk smo v Ljubljani samo čakali na rezultate, v nedeljo bomo pa lahko dogodkom tudi prisostvovali. Obenem je to zadnja tekma, v kateri nastopi izvenljubljanski klub, kajti preostaja potem za ljubljanska udeleženca v ligah le še medsebojna borba kot zaključek tega tekmovanja.

Gradjanski je od vseh dosedanjih tekem izgubil samo eno, s Concordijo, remiziral pa je dvakrat, s Hajdukom v Splitu, kar se mu je vsesplošno beležilo kot uspeh, in minulo nedeljo z Ilirijo na lastnih tleh; ta remis je za Gradjanskega pomenil prav za prav neuspeh. Izgubil je Gradjanski torej do sedaj samo štiri točke, izmed vseh šestih tekmecev najmanj. Zato tudi vodi v tabeli in se resno pripravlja na to, da si vodstvo tudi ohrani. Tako je razumljivo, da ne jemlje nedeljske tekme z lahke strani, vodstvo kluba je organiziralo poseben vlak za kibice, ki naj pomagajo popularnim purgerjem do nadaljnjih dveh točk, ki so jim potrebne, da si učvrstijo tik pred zaključkom tekmovanja položaj v vrhu tablice.

Vprašanje je, ali bodo Primorjani v stanju prekrižati plavim račune. Po zadnjih rezultatih, zlasti s Concordijo in Haškom, jim tega ne bi mogel nihče prisoditi. Poleg vsega je še tudi negotovo, da li bodo mogli nastopiti v kompletni postavi. Vendar vidimo v dejstvu, da so črno-beli v vseh tekmah na domačih tleh, razven s Hajdukom, dobro odrezali, ali vsaj dobro igrali, malo jamstvo, da bodo nudili tudi borbeni plavi enajstorici resen odpor, ki ne izključuje vseh šans.

Hašk in Concordija sta doživela na ljubljanskih tleh po eno neljubo presenečenje, pustivši obe točki v Ljubljani. Vrsta bi bila sedaj na Gradjanskem. Lepo bi bilo, če bi uspelo, dasi ne bi več mnogo koristilo. Gre za prestiž, tako enemu kot drugemu.

Seniorsko državno prvenstvo v plavanju in waterpolu

7., 8. in 9. avgusta v Ljubljani

Z water-polo tekmama Primorje : Gradjanski (Karlovac) ob 17. uri ter Sportski Bolsklub (Beograd) : KSU (Karlovac) ob 18. uri prično danes tekmovanja za državno prvenstvo v plavanju in water-polu.

Prvenstvo juniorjev, ki se je vršilo preteklo soboto in nedeljo na Sušaku je dalo odlične rezultate. Prav nič slabših rezultatov ni pričakovati na seniorskem prvenstvu, ki je poleg vsega še toliko na boljšem, da se vrši v rekordnem plavališču Ilirije in je sigurno, da bo po končanem tekmovanju rekordna tabela izgledala popolnoma drugače, kot danes.

Najmočnejši klubi Jugoslavije so prijavili svoje najboljše tekmovalce. Vsi so že v Ljubljani, pridno hodijo na kopališče in trenirajo, trenirajo, trenirajo...

Tu je Jadran s Senjanovičem, Gazzarijem, Bonačičem, Birimišo, Midžorjem, Rojevo, Kaliternovo, Godmovo. — Tu je Jug s fenomenalnim Matičem, Grbičem, Fabrisom, Bibico, — Victoria je prijavila Wimmerjevo, Goloba, Marčeto, Pavešiča, iz Beograda sta prišla Bulat in Popovič, Frankovič iz Karlovca, iz Ljubljane startajo Prekuhova, Wohlfartova, Fettichova, Severjeva, Žirovnik, Fritsch, Jesih — — —

Nad vse zanimivo pa bo water-polo turnir: sedem moštev je prijavljenih, in to drž. prvak Jug iz Dubrovnika, Jadran iz Splita, Bols iz Beograda, Gradjanski in KSU iz Karlovca ter Primorje in Ilirija iz Ljubljane. Velik favorit za prvenstvo je Jug, ki je v sijajni formi — 23. t. m. ima v Dubrovniku v gosteh drugo garnituro madžarske reprezentance!

Program plavanja obsega naslednje discipline: 100 m, 400 m, 1500 m in 4×200 m prosto, 100 m hrbtno, 200 m prsno in štafeto 3×100 m mešano za seniorje ter 100 m, 400 m in 4×100 m prosto, 100 m hrbtno, 200 m prsno in 3×100 m mešano za seniorke.

Cene so: v petek in soboto tribuna Din 10, v nedeljo tribuna Din 15. Kopalci doplačajo na običajno vstopnino Din 2.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5 smer in brzina vetra, 6 oblačnost 1—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo

6. avgusta

Ljubljana 7. 760.8. 21.2. 85. tiho. 0. —, —; Maribor 7 759.6. 21.0. 76. W4. 1. —, —; Zagreb 7. 759.9 21.7. 88. WNW1. 1. —. —; Beograd 7. 760.5. 23.8. 65. ESE2. 0. —. —; Sarajevo 7. 761.1. 20.6. 45 tiho. 2. —, —; Kumbor 7. 759.4. 25.6. 84. tiho. 2. —. —; Split 7. 759.1. 27.3. 58. SE1. 0 —, —; Rab 7. 760.2 26.4. 45. tiho. 0. —. —.

Temperatura: Ljubljana 33.6. 19.8. Maribor 25.0. 16.3. Zagreb 32.5. 20.8 Beograd 36.2. 20.4. Sarajevo 32.4. 18.2. Kumbor 33.9 19.5. Split 35.6. 22.0. Rab 34.3. 19.9.

Solnce vzhaja ob 4.50, zahaja ob 19.21. Luna vzhaja ob 22.17. zahaja ob 12.57.

Krasno perilo

za gospode in sploh vse modne potrebščine kupite znano najcenejše pri

Drago Schwab, Ljubljana

KIS

za vlaganje sočivja v zalogi drogerija KANC, Židovska ulica. 10039

Dopust brez aparata znači pol užitka

Aparati že od 880 Din naprej!

Drogerija Kanc, Ljubljana-Maribor

Dva nova jugoslovenska rekorda v plavanju

Sijajna forma splitskih plavačev

Plavači državnega prvka v plavanju, J. S. K. Jadrana iz Splita, ki v Ljubljani trenirajo za državno prvenstvo seniorjev, so se v sredo zvečer spravili nad državna rekorda v štafetah 4×50 m in 5×50 m prosto, od katerih so prvega z 2 : 03.2 imeli sami, drugega pa z 2 : 35 ljubljanska Ilirija.

Pod kontrolo saveznih sodnikov dr. Ižetiča, Seriča, Kramaršiča ter Potokarja so obe progi odplavali v kopališču Ilirije ter postavili nove rezultate, prav znatno boljše od starih rekordov, rezultate mednarodne kvalitete!

Na 4×50 m je štafeta v postavi Senjanović—Gazzari—Marović—Birimiša Vjeran dosegla čas 1 : 55.6 in torej izboljšala rekord za dobrih 7 sekund, pri tem pa ta še oba zadnja plavača plavala pod svojo običajno marko! Kvaliteto rezultata ilustrira dejstvo, da je nemški državni rekord, ki pa je postavljen v bazenu dolžine 25 m, samo za 3 sekunde boljši!

V 5×50 m pa je štafeta, v kateri so plavali: Senjanović, Gazzari, Marović, Birimiša Vjeran in Brašnović izboljšala rekord Ilirije skoro za celih 10 sekund in postavila novo marko z 2 : 25.1.

Oba rezultata sta, če upoštevamo, da sta postavljena v 50 m dolgem bazenu, izvrstna in najbolj jasno dokumentirata izvrstno formo naših plavačev!

V soboto in nedeljo se bodo vršila tekmovanja od 8.—11. in od 16. ure dalje. V medčasu bo kopališče na razpolago kopalcem.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Drevi ob 20.30 bo na verandi kavarne »Evropa« važen sestanek, ki se ga naj sigurno udeleže: Kos, Pevalek, Baltezar, Gnidovec, Oblak, Mahkovec. — Ob 21. bo istotam sestanek vsega članstva, obvezen za naslednje: Banko, Dobovšek, Finec, Gregorka, Habič, Ilovar, Jeglič, Kumer, Orel, Oroszy, Oswald, Outrata, Režek I., Senčar, Stipe I. in II., Šoukal, Tinta, Vrečko, Wildmann, Župančič Neli in Lado, Dečman, Bajde. Vsi in točno.

Izletniški vlak v Zagreb na tekmo Hašk : Ilirija bo odšel iz Ljubljane v nedeljo zjutraj. Polovična vožnja iz Ljubljane in vseh vmesnih postaj in nazaj. Podrobnosti med dnevnimi vestmi.

Kolesarska sekcija ASK Primorja vabi vse svoje kolesarje, da se udeležijo celodnevnega izleta, ki bo v nedeljo 9. t. m. Zbirališče ob 7. zjutraj pred Nunsko cerkvijo. S seboj je vzeti tudi kopalne hlače. Pa tudi za pod zob ne pozabiti vzeti. Vabljeni tudi ostali ljubitelji kolesarstva. Izlet se vrši le ob lepem vremenu. Smer bo določena na zbirališču.

ASK Primorje (nogometna sekcija) Danes od 17. naprej obvezen trening vseh nogometašev. Po treningu se vrši sestanek prvega moštva.

SK Grafika. Danes trening. Prosim še enkrat, naj vsak igralec prinese staro legitimacijo in po možnosti dve sliki. Treningi se vrše ob torkih in četrtkih. Opozarjamo še na sestanek vseh igralcev, ki bo v soboto, 8. t. m. v društvenem lokalu ob 20. Dnevni red: Prvenstvena tekmovanja, volitev dveh kapetanov in pregled inventarja. Torej vsi in točno. — Načelnik.

GOSPODARSTVO

Kriza vinogradništva v dravski banovini

Od Vinarskga društva za dravsko banovino smo prejeli: Načelstvo vinarskega društva je imelo 4. t. m. svojo sejo. Stanje vinogradov v banovini je v splošnem prav dobro, z izjemo krajev, kjer je toča napravila več ali manj škode (to so deli srezov Šmarje, Celje, Krško itd.). Ponekod so stare zaloge vina še prav izdatne, zaradi česar so vinogradniki v velikih skrbeh, kam z letošnjim vinskim pridelkom. Glede na ugodno vreme se nam obeta tudi kvalitativno prav dobra vinska letina, kar nas vsaj deloma tolaži. Vznemirja pa vinograd. vest, ki se sliši od več strani, da bo let. vin. mošt po 1 Din liter. Zdi se, da hočejo take cene diktirati samo brezvestne osebe, ki bi si rade na račun siromašnih vinogradnikov in viničarjev kovale čezmerne dobičke. Mnogo je že vinogradnikov, ki na osnovi takih vesti obupujejo, ker bi jim pri navedeni ceni ne bili plačani niti stvarni stroški za obdelovanje vinograda, davki itd., da dobička, od katerega mora vendar vinogradnik in njegova družina z viničarjem vred živeti, niti ne omenimo. V tolažbo tem siromakom navajamo naslednji račun: Dalmatinsko vino stane sedaj loko parobrod. stanica 19 do 24 Din za 1° alkohola po Malligandu, torej 1 liter 2.28 — 3.50 Din. Prevoz stane okrog 0.30 Din za 1 liter, tako da stane tudi najcenejše dalmatinsko vino pri nas brez trošarine 2.58 — 3.80 Din liter; najcenejše banaško vino, za naš konsum nerezano neporabno, ki ima 10% in manj alkohola, pa franko postaja v naši banovini od 1.50 Din navzgor. Da bi se cene tem vinom znižale, je nemogoče, ker bi ta vina drugače že morala biti zastonj.

Če primerjamo kakovost omenjenih vin s kakovostjo naših, bo vsakomur jasno, da se nam glede kakovosti ni treba bati konkurence. Znano je, da so naša vina, kar se kvalitete tiče, sploh na višku in jih ne moremo istovetiti z dalmatincem, banačanom, zagorcem itd., čeravno so tudi tu izjeme; zato tudi cena našemu vinu ne more biti nižja, kakor so v splošnem cene za kvalitativno manj vredna vina. Vemo, da nas stane pridelovanje vina mnogo več, kakor vinogradnike v južnih, klimatično ugodnejših krajih, to pa v glavnem zaradi tega, ker trta pri nas manje rodi nego v južnih krajih. Vemo tudi, da znašajo pri nas pridelovalni stroški v najugodnejšem slučaju 4000 Din na oral (čisti pridelovalni stroški brez investicije in brez amortizjcije), zato našega vina po takih cenah prodajati ne moremo. Vsak pošten delavec hoče imeti pošteno plačilo za svoj trud, tako tudi vinogradnik. On ne more delati zastonj, zato uvodoma navedeno ceno za vinski mošt odločno odklanjamo. Vse vinogradnike dravske banovine pozivamo, da se pri prodaji letošnjega pridelka ne prenaglijo in pokažejo vrata vsakomur, ki bi si upal ponujati smešno nizke nesprejemljive cene za vinski mošt in vino. Res je, da se marsikdo nahaja v veliki stiski in nujno potrebuje denarja ter misli, da si bo s tem, če proda vino ali mošt izpod cene, vsaj začasno pomagal iz zadrege. Po gornjem računu bo svoje gospodarstvo še globlje zakopal. Zato je potrebno, da smo vsi vinogradniki solidarni in svojega vinskega pridelka ne damo izpod cene, ki odgovarja splošnim razmeram na vinskem trgu v državi, ker bi to značilo zapravljanje. Vinogradniki, ki so v denarni stiski, si naj iščejo izhoda potom domačih posojilnic in branilnic. Edini pravilni izhod iz sedanje vinarske krize bi bile seveda produktivne vinarske zadruge, katerih pa še žal nimamo in jih še tako hitro ne bomo imeli.

Za predelovanje in vnovčenje proizvoda od približno 100 ha vinograda na zadružni podlagi je potreben objekt za 1,000.000 Din. Na 1 ha je zasajenih približno 8000 trsov in zadružnik bi moral po dosedanjih računih prispevati od trsa 1.25 Din kot delež. Pri sedanji gospodarski krizi je nemogoče, da bi se taka zadruga mogla pod temi pogoji oživotvoriti. Prispevki iz javnih blagajn (v dravski banovini ne znaša proračunska možnost v te svrhe niti 150.000 Din), so pa tako mali spričo velikih površin, da kot praktična pomoč skoraj ne pridejo v poštev, zato tudi na zadružništvo ne moremo staviti skoraj nobenih upov. Tem manjša pa izgleda ta vsota, če pomislimo, da dobi dravska banovina na trošarini okrog 39,000.000 Din, država pa približno 1,000,000.000 Din.

Največja krivda se godi vinogradnikom pri nas s tem, da se vinogradništvo in vino obremeni z vsemi davki, kar jih je do danes fiskalna veda iznašla.

Za vinograde se plačuje najvišja zemljarina, zato pa gre vinogradnikom pravica zahtevati, da se njih produkt ne obremenjuje posebej še s trošarino. Država, zlasti banovina, še bolj pa občine krijejo velik del svojih stroškov s trošarino na vino. Vemo, da se to ne da takoj odpraviti, zahtevamo pa, da se to odpravi čim prej. Pred nedavnim časom, v boljših razmerah, smo zahtevali, da se maksimira celokupna trošarina na vino (državna, banovinska in občinska) na 1 Din, danes je glede na gori navedeno že to preveč. Če pogledamo trošarine v drugih vinorodnih evropskih državah, bi morala pri nas znašati skupna trošarina 60 Din na 1 hl

Delno in hitro učinkujoča odpomoč vinogradnikom bi bila, da se dovoli vsakemu zasebniku da v razmerju družinskih članov in za obdelovanje njegovega posestva potrebnih delavskih moči za lastno potrebo kupi direktno od vinogradnika od 1. oktobra do 1. decembra trošarine prosto vino ali mošt. Množina naj bi se določila naredbenim potom.

Ker za mošt državne trošarine ni, upamo tukaj tem lažje na uspeh — ker je vsa zadeva prav za prav v rokah kraljevske banske uprave. Kar se tiče odprodaje svežega grozdja, ne more to bistveno vplivati na razmere v naši banovini, ker se producira letos približno 22.000 vagonov grozdja à 5000 kg. Pri nas se pridelujejo le neznatne množine namiznih vrst, ki bi mogle konkurirati s srbskimi (smederevskimi) in banaškimi sortami, od konsumentov se pa tudi ne more zahtevati, da bi kupovali grozdje, ki pride na mesto že pokvarjeno. Tudi priprav za transport grozdja še nimamo. Za nas torej ne pride v poštev izvoz grozdja, in tudi glede prodaje grozdja v naše konsumne centre (Maribor, Ljubljana, Trbovlje, Celje) so razprave samo teoretične, izvzemši mariborski trg, kamor okoliški vinogradniki lahko donašajo grozdje v lepem stanju.

Kar se tiče **izvoza vina, je omeniti** naslednje: Izvažamo, kolikor se da placirati. Naše stremljenje pa je in mora biti, da izvozimo čim več. Da pa je to težavni posel, je najboljši dokaz, da ne izrabimo nobeno leto izvoznih kontingentov, akoravno je priskočila država z znatno izvozno premijo na pomoč.

Naša povprečna vina, s katerimi se vina iz drugih vinarskih okolišev naše države ne morejo meriti, se v naši državi izven mej naše banovine ne morejo placirati. Zato pričakujemo od vseh, ki jim je prospeh našega vinarstva na srcu, da krijejo svojo potrebo na vinu samo z vini iz naše banovine. Pa tudi konsumenti sami, ki so prepričani, da je naše vino po njihovem okusu če že ne boljše, pa vsaj enakovredno onim iz drugih vinarskih okolišev, naj zahtevajo, da se jim toči domači pridelek po ceni, ki razmeroma ni višja od cene pridelkov drugih vinarskih okolišev.

Mi vemo, da so dobri gostilničarji najboljši posrednik za naš proizvod, zahtevamo torej, da še tudi njim priznajo olajšave glede težkih davčnih bremen, od gostilničarskih organizacij pa pričakujemo, da bodo same skrbele, da se bo zaslužek pri vinu gibal v dovoljenih merah.

= **Pravilnik k zakonu o pospeševanju živinoreje.** Kakor poročajo iz Beograda, bo pravilnik k zakonu o pospeševanju živinoreje izdelan najkasneje do konca t. m. Oni del pravilnika, ki se nanaša na licenciranje (odbero moških plemenskih živali), je bil te dni izdelan v oddelku za živinorejo kmetijskega ministrstva s sodelovanjem vseh banskih uprav. Sedaj se v imenovanem oddelku razpravlja še o ostalih delih pravilnika.

= **Pobiranje kuluka od uslužbencev.** Nekatere gospodarske organizacije so v zadnjem času dobile okrožnice, po katerih naj bi bili službodajalci dolžni pobirati odškodnino za osebno delo svojih nameščencev z odbitkom, na enak način, kakor so dolžni pobirati uslužbenski davek. To naziranje pa smatra »Trgovski list« za nepravilno, ker je odškodnina za osebno delo davek svoje vrste. Dočim je dolžnost pobiranja z odbitkom pri uslužbenskem davku v zakonu izrecno statuirana, nima zakon o samoupravnih cestah nikjer analognega določila, ki bi utemeljeval to dolžnost. Nasprotno § 47. tega zakona določa, da se mora odškodnina plačati najdalje do 1. oktobra (torej ne z odbitkom ob izplačilu prejemkov), sicer pa se izterja prisilno.

= **Premestitev veterinarske postaje v Čakovcu.** S sklepom kmetijskega ministra se dosedanja obmejna veterinarska postaja v Čakovcu premesti v Kotoribo. O tem ministrovem sklepu so obveščene vse banske uprave in vse veterinarske državne obmejne postaje.

Borze

6. avgusta.

Na ljubljanski borzi so danes devizni tečaji razen Curiha, ki je nadalje zelo čvrst, popustili.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda ponovno nazadovala in je bila zaključena le za aranžma po 330 in 335. Dolarski papirji so obdržali stare tečaje in je prišlo do prometa v 8% Blairovem posojilu po 80 — 82, za kaso po 79 — 80, v 7% Blairovem posojilu po 68.50 — 70 in v 7% Seligmanovem posojilu po 70. Na tržišču zasebnih vrednot ni bilo sprememb.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2270.90 — 2277.74, Bruselj 785.57 — 787.93, Curih 1100.25 — 1103.55, Dunaj 792.16 — 794.56, London 273.41 — 274.23, Newyork 5624.98 — 5641.98, Pariz 220.93 — 221.59, Praga 167.01 — 167.51, Trst 294.85 — 295.75.

Zagreb. Amsterdam 2270.90 — 2277.74, Dunaj 792.16 — 794.56, Bruselj 785.57 do 787.93, London 273.41 — 274.23, Milan 294.85 — 295.75, Newyork kabel 5635.98 do 5652.98, Newyork ček 5644.98 — 5661.98, Pariz 220.93 — 221.59, Praga 167.01—167.51, Curih 1100.25 — 1103.55.

Curih. Beograd 9.08, Pariz 20.08, London 24.86, Newyork 512.25, Bruselj 71.40, Milan 26.78, Madrid 44.75, Amsterdam 206.50, Dunaj 72, Sofija 3.715, Praga 15.175, Varšava 57.35, Budimpešta 90.025, Bukarešta 3.0475.

Efekti.

Ljubljana. 8% Blair 82 bl., 7% Blair 71 bl., Celjska 150 den., Ljubljanska kreditna 120 den., Prištediona 950 den., Ruše 145 den., Stavbna družba 45 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 330 — 332, kasa 332 bl., za december 335 — 340, investicijsko 79 — 80, agrarne 55 — 59, 8% Blair 79 — 80, 7% Blair 68.25 — 69, 7% Drž. hipotek. banka 69 — 71; bančne vrednote: Prištediona 957.5 — 965, Union 150 — 155, Jugo 67 do 68, Srpska 190 — 192, Zemaljska 120 den., Ljubljanska kreditna 120 den., Poljo 50.5 do 55; industrijske vrednote: Narodna šumska 25 — 26, Gutmann 110 den., Slavonija 200 den., Drava 220 — 225, Šečerana 216 — 220, Vevče 120 den., Trbovlje 224 do 232.

Beograd. Vojna škoda 437 zaklj., 7% investicijsko 81.50 zaklj., 6% begluške 58 zaklj., 7% Blair 66.50 den., 7% Drž. hipot. banka 71 zaklj., Narodna banka 6000 bl.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Ljubljanska borza** (6. t. m.) Tendenca za les nespremenjeno slaba, zaključkov ni bilo. Povpraševanje je za bukove naravne plohe (ostrorobe, paralelne, očeljene, suhe; 3 kub. m 28 mm, 10 kub. m 38 mm, 4 kub. m 58 mm in 3 kub. m 68 mm, od 14 cm šir. navzgor, 2—4 m dolžine, I., II.) in za I.a bukova drva, za bukove in hrastove okroglice ter mehka drva (vse fco Postojna, Podbrdo ali Kranjska gora). — Višek stavbne sezone je pokazal, da se pri nas že občuti pomanjkanje tesanega lesa. Naši inozemski odjemalci ne kupujejo tramov za skladišče, temveč naročajo le blago po noti. Pri takih naročilih pa so težave. Zahteva se nova produkcija, ki pa je v tramih zaradi slabih cen padla. Zaloge desk se bodo polagoma izčrpale. Bukovina se prodaja le v I. in II. kakovosti in je zanimanje le za suho blago. V hrastovini se dajejo le najnujnejša naročila, in sicer v plohih in podnicah za izdelavo vagonov strogo po predpisih. Letos polagajo naši producenti na izdelavo in manipulacijo tega blaga mnogo več pozornosti, kakor prejšnja leta. Starih drv je še mnogo na razpolago, vendar pa se to blago, ki je že deloma pokvarjeno, le težko proda. Cene, ki se pri tem dosežejo, ne krijejo niti stvarnih produkcijskih stroškov.

LES

+ **Ljubljanska borza** (6. t. m.) Tendenca za koruzo neenakomerna. Zaključkov ni bilo. Nudi se koruza, zdrava, rešetana, slovenska postaja, plačljiva v 30 dneh, pri mlevski voznini po 147.50 — 150, pri navadni voznini po 152.50 — 155.

+ **Novosadska blagovna borza** (6. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet: 18 vagonov pšenice, 10 vagonov ječmena, 8 vagonov koruze, 3 vagoni moke, 6 vag. otrobov in 1 vagon fižola. **Pšenica:** sremska, nova, 78/79 kg 162 — 164; 79/80 kg 163 do sremska, nova, Dunav šlep, 79/80 kg 168 do 170. **Oves:** baški, sremski in slavonski novi 140 — 145. **Ječmen:** baški, in sremski, novi, 63/64 kg 117.5 — 122.5. **Koruza:** baška in okolica Sombor 100 — 102.5; banatska 96 — 98; sremska okolica Indijija 100 do 102.5; okolica Šid 102 — 104. — **Fižol:** baški, 2% 190 — 200. **Otrobi:** baški, stari 110 — 115. — **Moka:** baška, banaška »0« in »00« 290 — 300; »2« 270 — 280; »5« 250 — 260; »6« 225 — 235; »7« 180 — 190; »8« 125 — 135; sremska, slavonska »0« in »00« 270 — 280; »2« 250 do 260; »5« 240 — 250; »6« 220 — 230; »7« 170 — 180; »8« 125 — 135

Haarglanz!

Kdor enkrat na teden lase s SCHWARZKOPF-EXTRA opere, ima prednost, da more s SCHWARZKOPF-HaarGLANZ praškem, ki je priložen v vsakem omotu lase izplahniti. On povzroča, da lasje takoj dobijo čudovito lepi sijaj! SCHWARZKOPF-EXTRA S praškem HAARGLANZ stane samo 5.— dinarjev.

SCHWARZKOPF-EXTRA SCHAUMPON S PRAŠKEM-HAARGLANZ

Repr. Rave d. d., Zagreb

Važen izum za gostilniško obrt

Ljubljana, 6. avgusta.

Slovenci smo le čedni ljudje, ki ljubimo red in snago. Včasih pa nam pridejo na pomoč še razne odredbe od strani oblasti, ki nam smisel za snago še nekam bolj ubijejo v glavo, ker se pravi: Tako mora biti! Za celo državo in ne samo za nas v Sloveniji velja ta zakon, ki pravi med drugim tudi, da se v gostilnah ne sme servirati kruh in podobno na način, ki je iz higijenskega stališča povsem neprimeren Pecivo je bilo dosedaj gostom na razpolago v košaricah in krožnikih, tako da se ga je mogel vsakdo izbirati in otipavati, toda čeprav smo Slovenci, kakor že rečeno, čedni ljudje, vendar ne gre, da se pecivo izpostavlja prahu in otipavanju ter ponesnaženju po muhah in drugem mrčesu. Zaradi tega se je marsikdo vprašal, kako to prepričiti, pogruntal pa jo je 61-letni gostilničar in upokojeni železničar Anton Križnik z Viča št. 90. Razmišljal je na vse pretege in slednjič iznašel tak aparat za izdajanje peciva, kruha in podobnega. Včeraj je prinesel svoj izum pokazat tudi v higijenski zavod, kjer ga je pregledal tudi ravnatelj dr. Pirc in podal svoje mnenje, ki aparat popolnoma odobrava in ga smatra za najbolj primernega, da se pride v okom nehigijenskim prilikam. Bistvo izuma obstoja v tem, da more gost s pomočjo posebne priprave vzeti za svojo uporabo iz aparata vedno samo po en komad peciva, dočim je ostalo pecivo v aparatu shranjeno, tako da nima nihče prilike otipavati ga. Z izpolnjenim aparatam bo mogoče kruh tudi rezati. Aparat deluje takole: pecivo kakor žemlje in podobno se namesti v posodo, nakar se vratca zapro. Ako želi gost, dobiti iz aparata komad peciva, potegne ročaj, nakar drsnik s svojo čelno steno potiska pred sebojj na desno ali na levo komad peciva, ki pade iz aparata skozi odprtino na podaljšek podstavka ter je gostu na razpolago.

G. Križnik je izum že prijavil patentnemu uradu v Beogradu. Aparat je vsekakor velike vrednosti, čeprav se zdi izum na prvi pogled zelo enostaven. V bližnji bodočnosti bodo taki aparati v vseh gostilnah, restavracijah, slaščičarnah in sličnih lokalih.

Radio

Izvleček iz programov

Petek, 7. avgusta.

LJUBLJANA: Program odpade.

BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio - orkestra. — 19: Petje. — 19.30: Godba na harmoniko. — 20.30: Vokalen koncert. — 21: Skladbe za violino. — 21.40: Pevski koncert. — 22.30: Poročila. — 22.50: Lahka godba orkestra. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Prenos koncerta iz Beograda. — 22.40: Prenašanje tujih postaj. — PRAGA 17.10: Plošče. — 19.05: Koncert vojaške godbe. — 20.30: Narodne pesmi. — 21: Orkestralen in klavirski koncert. — 22.15: Lahka glasba iz Moravske Ostrave. — BRNO 17: Plošče. — 19.30: Prenos vsega programa iz Prage. — 22.15: Lahka glasba iz Moravske Ostrave. — VARŠAVA 17.15: Plošče. — 18: Koncert lahke glasbe. — 20.15: Simfoničen koncert. — 22.30: Lahka in plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Plošče. — 16: Koncert orkestra. — 20.10: Pevski večer. — 21: Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. — 22.45: Odlomki iz operet na ploščah. — BERLIN 18: Lahka godba orkestra. — 20: Sluhoigra: Znameniti procesi. — 21.15: Koncert komorne glasbe. — 22.30: Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.30: Pevski koncert. — 17: Koncert opernega orkestra. — 20.10: Koncert Beethovnove glasbe. — MÜHLACKER 17: Prenos popoldanskega koncerta iz Wiesbadena. — 17.45: Nadaljevanje koncerta. — 18: Plesna glasba na ploščah. — 19.45: Starejši in novejši plesi. — 20.25: Igralski večer. — 22.30: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.30: Koncert ciganske kapele. — 19.15: Petje. — 20: Koncert budimpeštanskega koncertnega orkestra. — Ciganska godba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 19.50: Plošče. — 21: Operetni večer.

Tam, kjer še cvete tihotapstvo

Na nemško-belgijsko mejo v Waffenburgu je te dni pridrvel avtomobil, v katerem so sedeli tihotapci. Obmejni stražnik je skočil na stopnjico, da bi ustavil vozilo. Skušal je prijeti za krmilo. Med njim in vozačem se je razvil dramatičen boj. Mož pri volanu je dal nenadoma poln plin in avto je zdrvel z bliskovito neglico naprej. Ko je prišel v naselbino, pa je vozač izgubil oblast nad volanom in avto se je zaletel proti nekemu zidu, ki ga je siloviti sunek podrl. Carinik je pri tem padel na tla.

S tega obmejnega predela so vedno bolj množe pritožbe zaradi tihotapstva. V zadnjih treh mesecih so polovili na tem sektorju 5662 oseb, ki so hotele pretihotapiti čez mejo 11 milijonov cigaret, 21.000 cigar, 800 kg tobaka, 900 kg kave ter 32.000 kg zrnja in moke.

RAZRED ZASE

in temu podobno se čuje od strokovnjakov.

Certotrop

Preglejte ta aparat, kake prednosti ima in on vam bo ugajal. Dobiva se v vseh boljših fototrgovinah. 191/5

V najem damo v Skoplju prvovrstno renomirano

hotelsko kavarno

z vrtom in stanovanjem proti odkupu prvovrstne opreme. Informacije preko Jugomosse a. d., Beograd, poštni predal 409 pod šifro »496«. 10266

Za jugoslovanski patent št. 4878 od 1. marca 1927 na:

»MOTORNI KARTERJI IZ LAHKIH KOVIN ALI ZLITIN KAKOR IZ MAGNEZIJA ALI NJEGOVIH ZLITIN«

(»Carters de moteurs en métaux ou alliages légers tels que le magnésium ou ses alliages«) in za jugoslovanski patent št. 4872 od 1. marca 1927 na:

»POSTOPEK ZA IZDELOVANJE KOLES ZA VOZILA VSEH VRST« (»Procédé de fabrication des rues pour véhicules de toutes sortes«) se iščejo kupci ali odjemalci licenc. — Cenj. ponudbe na: ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica 2. 10248

Dražba vile v Opatiji

v konkurzni zadevi Kajfež Anton se bo vršila

dne 17. avgusta 1931 ob 10. uri dop.

v pisarni notarja dr. Colombisa v Voloskem-Opatiji. Izklicna cena 109.873.90 Lit. 10262

DR. GROBELNIK LUDVIK,

javni notar v Ribnici, kot upravnik stečajne mase.

Za jugoslovanski patent št. 1958 od 1 junija 1923 na:

»ZAPORNI VENTIL ZA PARU, PLINOVE ILI TEKUČINU«

(»Abschlussventil für Dampf, Gase oder Flüssigkeiten«) se iščejo kupci ali odjemalci licenc. — Cenj. ponudbe na: ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica 2. 10249

ZLATO v listih

garantirano 23 karatno, za črkoslikarje, podobarje, kamnoseke, knjigoveze nudim v vsaki množini po najnižjih dnevnih cenah.

A. JANEŽIČ

LJUBLJANA

Florjanska ulica 14. 209

✝

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je naš preljubi sin, brat, stric in svak

JOŠKO BAHAR

sin posestnika

po kratki mučni bolezni nenadoma preminul. Blagega pokojnika pripeljemo 6. avg. iz Beograda v hišo žalosti Zg. Šiška št. 9, od koder se vrši pogreb v petek 7. avgusta ob 5. uri popoldne na pokopališče v Dravljah.

Zg. Šiška, dne 6. avgusta 1931.

Žalujoči ostali.

✝

V globoki žalosti sporočamo vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je kruta usoda iznenada iztrgala iz naše srede nad vse ljubljenega nam sina, brata, nečaka, bratranca

Radka Ambrožiča

dijaka I. razreda gimnazije

danes, dne 5. avgusta 1931 v najlepši starosti 13 let.

Pogreb predragega nam pokojnika bo v petek, dne 7. t. m. ob 6. uri popoldne na domače pokopališče v Ljubnem.

Ljubno na Gorenjskem, dne 5. avgusta 1931.

10270 **Žalujoča mati, teta, brata in ostali sorodniki.**

Iz življenja in sveta

Fotografija in življenje

Pomen fotografije in kinematografije za znanost

Na tehniški visoki šoli v Draždanah so se 4. t. m. začele priprave za mednarodni kongres fotografov in kinematografistov. Zborovanje ima namen pokazati, v kakšni medsebojni zavisnosti žive vse panoge moderne znanosti glede na fotografijo. Kongresu bo predsedoval profesor za znanstveno fotografiranje na draždanski tehniki dr. R. Luther, sklepi zborovanja pa bódo važni za vse kontinente, ker bodo na kongresu zastopani vsi svetovni zavodi za fotografiranje.

Uvodno predavanje na pripravah za kongres je že imel prof. dr. Bodenstein. Obravnaval je optične temelje fotografske veščine. Profesor Einstein je s svojim zakonom o ekvivalenci podal znanstveno teorijo za fotografiranje. Razlika med Einsteinovo teorijo in praktičnimi fotografskimi uspehi je seveda znatna, posebno ker se v teoriji razhajata prof. Einstein in prof. Planck, oče teorije kvantov. Navzlic temu pa so izsledki obeh učenjakov silno oplodili fotografijo in fotokemijo.

Fotografija je danes nerazdružno zvezana z modernim življenjem. Kot bistven pripomoček služi astronomiji pri opazovanju zvezd. Nanjo se opira kriminalistika in celo pošta v svojem telefonskem prometu. Ta ima v centralah kontrolne kinematografske aparate, ki avtomatično snemajo zveze in s tem odstranjujejo kal konfiktov med pošto in odjemalci telefona. Avtomatični kinematografski aparati napravijo lahko več tisoč posnetkov v sekundi.

Velikega pomena je fotografija in kinematografija za opazovanje rastlin, eksplozivnih snovi in igračočih instrumentov. Pri rastlinah si s pomočjo kinematografije lahko nadvse predstavotvorno predočimo nastanek kultur bakterij, kar je za botaniko in biologijo največjega pomena. In tudi tehnika v ničemur ne zaostaja za drugimi panogami modernega življenja. Tudi ona se poslužuje fotografiranja in kinematografiranja z velikanskim uspehom ter podpira drugo znanost, metereologijo, in ji pomaga reševati vremenoslovne probleme.

Pokončavanje kobilic z elektriko

Strašna opustošenja v petih ameriških državah — Purani in strupi so to pot popolnoma odpovedali

Iz Newyorka poročajo, da so se vsuli gosti roji kobilic, katerih število gre v milijarde, na pet zapadnih držav ameriške Unije in docela uničili letino v Minnesoti, Nebraski, Jowi, Severni in Južni Dakoti.

Vroče in suho vreme je bilo za kobilice močno ugodno. Požrešnost žuželk se je tako povečala, da so začeli kmetje na lastno pest pobijati nadlogo — seveda z malenkostnim uspehom. V mnogih pokrajinah so cela polja dobesedno uničena, izgrizena do tal. Na njih ni ostala bilka ne travica. Tudi sadovnjaki so opustošeni in kjer zmanjka vsega drugega, se kobilice lotevajo celo izdelkov iz platna in usnja.

Na nekaterih farmah so skušali kmetje omiliti nadlogo s purani, o katerih gre glas, da so izvrstni uničevalci kobilic. Toda v tem primeru se niso obnesli. Kobilice so se vrgle tudi nanje in jim izgrizle perje, da so ogoleli in če bi jih bili še pustili na njivah in travnikih, bi jih bile kobilice žive pojedle. Tudi drugo sredstvo, strup, je odreklo. Vendar so z njim uničili na milijone kobilic, ki jih sedaj sežigajo po poljih. Ponekod so si umni gospodarji na farmah pomagali z elektriko. Nastavili so kobilicam električne mreže, spustili vanje tok in ko so se kobilice spustile na mrežo, jih je elektrika ubila. Ta način uničevanja se je še najbolj izkazal in če bo ostalo kaj letine v Ameriki, se bo treba zahvaliti zanjo samo temu postopku.

Zopet nova kolajna

Berlinski prof. Oertel je upodobil arktični polet »Zeppelina« v kolajni, ki prikazuje na eni strani faze arktične vožnje, na drugi pa ima glavo dr. Eckenerja v reliefu

Lindbergh se je ponesrečil?

Iz Edmondtona poročajo, da se je letalo polkovnika Lindbergha in njegove žene ponesrečilo pri startu v Baker Lakeu, odkoder je hotel Lindbergh leteti v Aklavik. Kakšne so njegove poškodbe, ni znano. Vest še ni uradno potrjena.

Nestrpni Edison

Z izumiteljem Edisonom imajo zdravniki in svojci velik križ. Svojo nagluhost izrablja bolnik za to, da se mu ni treba ravnati po zdravniških navodilih. Čim mu nekoliko odleže, vstane iz postelje in sede, kadi močne mehiške cigare in celo zahteva, da ga zopet pustijo v laboratorij.

Človeški iglavec

Dunajski artist, ki se producira pod imenom Energo, je stavil, da si bo prebodel telo z 2000 iglami in tekel ,oblečen samo v kopalne hlačke, z Dunaja v Berlin. Za tek se je pripravljal več tednov in upa, da se mu posreči priti na cilj v 19 dneh. Startal je v četrtek zvečer ob 19. uri.

Opuščeni rekord

Ameriška letalca Pangborn in Herndon, ki sta hotela potolči rekord letalcev okolu sveta Posta in Gattyja, sta opustila namero zaradi ponavljajočih se motenj v motorjih. Nekaj časa ostaneta v Habarovsku, potem se vrneta v Ameriko — brez slave in denarja.

S kolesom iz Budimpešte v Pariz

Pred nekaj dnevi sta se pripeljali v Pariz dve madžarski mladenki, ki sta absolvirali 1506 km pota na kolesu. Vozili sta se 17 dni. V Pariz ju je vlekla kolonialna razstava. Tudi domov se popeljeta na biciklju.

Epilog procesa v Churu

Morilko pisatelja Kuna Hoferja, Simono Boulterjevo, so v Parizu sprejeli z velikim navdušenjem. Oproščena obtoženka je prejela po svojem prihodu v hotel nad 200 voščilnih brzojavk in moški najodličnejših stanov jo še danes oblegajo s prošnjami, naj jim vendar pokloni roko in premoženje.

Baronica pustolovka

Letalka baronica Alice Schönberger, ki je prav tako spretna v ponarejanju kreditnih pisem kakor izvežbana v letalskih podvigih

Nova čepica francoske vojske

Te dni so dobili francoski vojaki novo čepico, ki je enostavnejša in mičnejša od dosedanjega pokrivala

Drobne zanimivosti

Zlato iz srebra

Francoz Jollivet-Castelot sporoča, da se mu je posrečilo pridobivati zlato iz srebra posredstvom kemičnega postopka. Po dolgih poskusih je dobil mož na ta način gram zlata. Jollivet-Castelot je predsednik francoskega društva za alkimijo in urejuje že nad 20 let vestnik »Rose Croix«, ki obravnava večinoma preobrazbo kovin.

Sejalec v letalu

Nad kubanskim ozemljem v Rusiji je nedavno krožilo letalo, ki je kazalo novo metodo sejanja iz aeroplana. V uri časa je posejalo 50 ha zemlje. Poskus se je popolnoma obnesel in je posebno za Rusijo dalekosežnega pomena.

Rooseveltova kri za otroke

Iz Albanyja v Ameriki poročajo, da je na poziv zdravstvenih oblasti, naj darujejo kri za lečenje otroške mrtvičnosti takšni, ki so že sami prestali to bolezen, ponudil in dal svojo kri tudi guverner države New York, Roosevelt. Bolezen je dobila že epidemičen obseg. Doslej je oblasti naznanjenih 720 primerov, večinoma v New Yorku.

Trije člani Wegenerjeve odprave se vračajo

Dr. Kopp, dr. Peters in inž. Ernsting, člani ekspedicije prof. Wegenerja na »Drenning Alexandrine« z Islanda in so »Drenning Alexandria« z Islanda in so prispeli na poti v domovino v Kodanj.

Smrt fiziologa Kolmerja

V Mallnitzu je zadela kap 52-letnega fiziologa prof. dr. Kolmerja, vodjo zavoda za morfološko fiziologijo na Dunaju. Pokojnik je bil jako znan strokovnjak za očesne in ušesne bolezni in je napisal veliko število znanstvenih razprav, med katerimi stoji na prvem mestu knjiga o histologiji ušesa.

Spomin ga je zapustil

Nenavaden doživljaj industrijalca Blareza iz Nantesa

Pariška policija raziskuje nenavaden, nekoliko skrivnosten slučaj, ki se je primeril francoskemu industrijalcu Jacquesu Blarezu iz Nantesa.

Blarez se je pred dobrim tednom dni pripeljal na obisk k svoji sestri v Pariz. S svakom sta malo poveseljačila, si ogledala sloviti Trocadero in se razšla ob eni ponoči. Blarez je bil namenjen v svoj hotel v Latinski četrti, svak je šel domov. Toda v hotelu so zaman čakali na gosta iz Nantesa. Ko se ni vrnil še ves naslednji dan, so javili policiji, da ga pogrešajo in jo prosili, naj išče, kam je izginil, ker ni izključeno, da bi bil postal žrtev roparskega napada.

Ta domneva se ni izkazala za pravilno, kajti še isti dan se je našla v Seini Blarezova listnica s posetnicami, pismi in nekaj bankovci. Moža pa ni bilo nikjer. Pariška policija je takoj obvestila oblasti širom Francije, da se išče industrijalec Blarez, ki je neznano kam izginil. Po tem razglasu je prišel na policijo neki natakar in povedal, da je videl Blareza 48 ur potem, ko niso imeli sorodniki o njem duha ne sluha, kosmatega in slabo oblečenega tavati po ulicah. Ker je dobil Blarez med svetovno vojno strel v glavo, so začeli na policiji domnevati, da je mož morda izgubil spomin, tembolj, ker je že večkrat prej kazal znake motenj spomina.

Pred par dnevi pa sta naletela dva orožnika na veliki cesti, ki drži v Avignon, na moža, ki je sedel na obcestnem kamnu in kadil pipo. Imel je na sebi obleko iz cunj. Orožnika sta ga imela za berača. Pozvala sta ga, naj se izkaže. Mož ni črhnil besedice. Zato sta ga aretirala. Njuno začudenje ni bilo majhno, ko sta našla pri njem 31.000 frankov gotovine. Imela sta ga že na sumu, da je izvršil vlom in sta ga pozvala, naj gre z njima. Medpotoma sta se pa domislila, da iščejo v Parizu nekakšnega Blareza. Telefonirala sta v prestolnico in kmalu se je pripeljal član rodbine Blarez, ki je v »potepuhu« spoznal industrijalca iz Nantesa. Ko se je mož prespal, se je rahlo spomnil, da je bil v Trocadercu, kod pa je blodil po razstanku s svakom, ni vedel povedati. Pojasniti ni mogel niti, kje so ga oblekli v cunje, kdo mu je dal 31.000 frankov in kako kadi, ko je bil vedno zaklet sovražnik nikotina.

Industrijec Blarez

Svojega je umorila, tujega uplenila

Tragedija angleške služkinje, dvakratne nezakonske matere

V Londonu je bila obtožena neka služkinja zločina, ki ima nenavadno ozadje.

Neki tvorničar likerjev je imel v hiši dekle, ki jo je hotel zapeljati. Služkinja se je branila in se mu ni vdala. Slednjič pa jo je pregovoril, da je šla z njim na ples, kjer jo je upijanil s šampanjcem. To je podprlo njegove račune. Dekle je zanosilo in rodilo otroka. Tvorničar je izprva tajil očetovstvo, ko pa ni imel več argumentov, je odnehal in priznal greh ter plačeval alimente.

Kmalu potem je odpotoval v Ameriko. Tam se je oženil in se čez leto dni vrnil v London, kjer se je zakon razbil. Zdaj je začel zopet zalezovati svojo nekdanjo služkinjo. Pretental jo je, da je zopet postala mati. Ko so se pokazale posledice, pa jo je zapustil in ker so jo tudi starši zavrgli, je prosila neko babico, naj jo vzame k sebi. Ta je odklonila. Šla je torej na ulico, tavala po njih, povila otroka v temi in vlagi, ga umorila in zavrgla.

Zdaj se je tvorničar ustrašil. Prigovarjal ji je, naj bi označila koga drugega za očeta. Navedel ji je celo moža, ki je nedavno umrl. Dekle je ubogalo. Odpeljalo se je v Birmingham in našlo novo službo. Toda policija je iskala in izsledila krivce. Prestrašena morilka se je zbala za svojo prihodnost. Vsa obupana je stopila v neko trgovsko hišo, kjer so čakali mater vozički z deco, uplenila iz enega tuje dete in se pripeljala z njim v London, da bi ga pokazala oblasti. V Londonu pa je prišla resnica na dan. Zločinko so sodili zaradi umora in ropa. »S človeškega in biološkega vidika še nisem imel opraviti s tako tragičnim slučajem kakor je ta,« je dejal pri obravnavi državni pravdnik in pripomnil: »Noben proces ni napravil name takšnega vtisa.« Nesrečnico so obsodili na 22 mesecev ječe.

Edina slovenska tedenska revija »Življenje in svet«. — Posamezna številka 2.— Din.

Vsak dan ena

»Hm, sfinga pa gleda zelo mrko izpod čela...«

»Upam, da je ni ugriznila kakšna Fifijeva bolha.«

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in trgovskim prijateljem, da je naš oče, ded, praded, brat, tast itd., gospod

Jurij Pezdirnik

posestnik in trgovec na Dovjem in v Mojstrani in bivši župan občine Dovje

dne 5. avgusta 1931 popoldne ob 6., previden s sv. zakramenti, v starosti 79 let, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika bo v petek, dne 7. avgusta popoldne ob štirih iz hiše žalosti na Dovjem št. 21.

Priporočamo ga v pobožno molitev! 10260

Dovje — Mojstrana, dne 5. avgusta 1931.

Žalujoče obitelji Pezdirnik, Rabič, Abruč

Advokatska komora v Ljubljani javlja pretužno vest, da je preminul njen prezaslužni predsednik, gospod

dr. Danilo Majaron

advokat v Ljubljani

Pokojnik je načeloval polnih trideset let naši komori.

Bil je vzoren borec za čast in ugled advokatskega stanu, njega dika in ponos.

Ohranili bomo dragega nam predsednika v častnem in hvaležnem spominu. 10268

Cene malim oglasom:

Ženitve, dopisovanja, naznanila ter oglasi trgovskega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za šifro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglasi: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za šifro 3.— Din. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati še pristojbino 2.— Din. Pristojbine je vposlati obenem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842. — Telefon številka 2492, 3492

Mali oglasi

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah „Jutra“ v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Službo dobi

Dobro dekle
ki zna nekoliko šivati, pridno in pošteno, iščem za Ljubljano. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Stalna«. 34975-1

Pomoč gospodinji
ki zna kuhati in opravljati vsa hišna dela, išče boljša družina štirih oseb na Gorenjskem. V poštev pride le zdravo in snažno dekle, lepega vedenja. Nastopiti je takoj ali pozneje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34904-1

Kuharica
strogo solidna in čista, najmanj 35 let stara, ki bi poleg kuhanja poleg sobarice opravljala še druga hišna dela, dobi službo pri slovenski obitelji v Zagrebu. V poštev pridejo samo take, ki imajo letna spričevala. — Ponudbe na kavarno Medulić, Zagreb, Ilica 59. 34949-1

Specijalista za avto in motorje
sprejmem takoj. Prednost v starosti od 28—35 let. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »1001«. 34931-1

Zaupnike informatorje
iz vseh, tudi najmanjših krajev iščemo proti dobremu honorarju. — Prednost imajo predvsem o krajevnih prilikih dobro informirani javni nameščenci. Takojšnje ponudbe z navedbo možnega delokroga na oglasni oddelek Jutra pod značko »Hitro in verodostojno«. 34911-1

4 sodar. pomočnike
za veliko delo sprejme takoj sodarski mojster Štefan Kosernik, Ljubljana 7, Vodnikova 17. 34884-1

Mesar. vajenca
iz dobre družine, ki ima veselje do te obrti, sprejme Mihko Slamič, Ljubljana, Jegličeva cesta št. 10 34866-1

Goštil. kuharico
zdravo, pošteno, ki zna dobro kuhati in je vajena vseh drugih hišnih del, sprejmem. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 34319-1

Čevljar. pomočnika
dobre izvežbanega tudi v izdelavi cojsarjev sprejme takoj v stalno službo Marenk Benjamin, Radomlje. 34836-1

Šiviljsko učenko
sprejme damski modni salon Mica Kovačič, Mestni trg 20/II. 35012-1

Izurjenega mizarja
k freznemu strogu sprejme takoj Matija Perko, mizarska tvornica, Ljubljana VII. 35011-1

Frizerko
mlajšo, dobro izurjeno sprejmem takoj ali po dogovoru. — Pojasnila daje Nekola in Vozlič, Celje — Vodnikova ulica. 35045-1

Trgovski potniki

Fiksum in provizijo
nudimo potnikom za obisk privatnih strank za Ljubljano in okolico ter vso dravsko banovino. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Fiksum in provizija«. 34982-5

Zaslužek

Zastopnike
za prodajo manufakturnega blaga na obročno odplačevanje iščemo za takojšen nastop, v vseh prometnejših krajih dravske banovine. Gospodje z lastno obrtnico imajo prednost. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Eksistenca«. 34895-3

Pouk

Inštruktorja
francoščine, zelo energičnega iščem. Ponudbe pod šifro »Strog« na oglasni oddelek »Jutra«. 34992-4

Čamernikova šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-Auto) telefon 2236. Prva oblast. koncesijonirana Prospekt 15 zastonj — pišite nanj! 251

Knjige

Meyers Lexikon
zadnje izdaje, po ugodni ceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 34995-8

Službe išče

Portir
priden in pošten, ki govori nemško, slovensko in srbohrvatsko, išče kakršnekoli službo. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 34942-2

Šivilja
zmožna tudi boljših del, gre po najnižji ceni šivat na dom. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 34939-2

Natakarica
z znanjem nemščine in zmožna nekoliko kavelje, išče službo v boljši gostilni ali restavraciji. Naslov: A. B., Lepenke — Brezno ob Dravi. 34983-2

Mlinar
samski, star 39 let, zanesljiv in trezen, išče pri dobri obitelji stalno službo v umetnem ali valjčnem mlinu. — Leopold Kozar, pri Jurkoviču v Turjancih, pošta Slatina Radenci — Slovenija. 34964-2

Kot skladiščnik
zavijalec in odpošiljalec želi službo trg. naobražen, 40 let star gospod, ki govori slov. in nemško. — Prevzame tudi kako drugo namestitev. Nastopi lahko s 1. septembrom ali pozneje. Najboljše reference, večletna praksa v trg. in industr. podjetju. Cenjene dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »M. M.« 34869-2

Mlad oskrbnik
priden in inteligenten, za vsako delo pri boljši gospodi (Herrschaft), želi premeniti službo do 30. avgusta 1931. Star je 32 let, neoženjen ter govori slov. in nemško. — Prevzel bi službo oskrbnika, postrežnika ali sluge boljše gospode. Razume tudi nekaj v vrtnarstvu. Eventuelno položi tudi kavcijo. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Priden in pošten oskrbnik«. 34768-2

Kakršnokoli službo
najraje k samostojnemu gospodu, išče 23 let stara, pridna in poštena devojka Nastopi lahko takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 34705-2

Mlada gospa
izurjena v gospodinjstvu in knjigovodstvu, išče primerno nameščenje pri boljši osebi — najraje kje na Gorenjskem. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Hitro in verodostojno«. 34911-1

Kot oskrbnica
bi šla boljša mlada dama k starejšemu serijoznemu gospodu. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Sparsam«. 35001-2

Kolar
išče kolarsko delavnico ali mesto mojstra. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Kolarska delavnica« 35027-2

Mladenič
z daljšo šoferško prakso, želi dobiti gospoda, ki bi ga dal v nadaljnji pouk. Za hvaležnost bi mu služil 1 leto proti oskrbi — in bi delal tudi druga dela. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35021-2

Gospodična
z dveletno prakso v tovarniškem podjetju, vešča vseh pisarniških poslov — želi premeniti službo. Dopise pod »Zmožna pisarniških del« na oglasni oddelek »Jutra«. 35030-2

Motorna vozila

Motorno kolo
350 ccm, dobro ohranjeno proda Kunej, Krekov trg št. 2. 34977-10

Motor B. S. A.
500 cm³ OHV (Hochturen) dobro ohranjen, ugodno proda D. Cotič, Ljubljana, Hrenova ulica 7. 34985-10

Nov »Chevrolet«
avto, zadet na tomboli 2. avgusta v Kranju, takoj proda po ugodni ceni Franc Ostanek, pismonoša v Kranju. 34825-10

Redka prilika!
Avto »Minerva«, kupé, s 4 cilindri, registrovan, ki porabi 16 l bencina, popolnoma brezhiben, radi odpotovanja poceni naprodaj — Pojasnila daje sobarica hotela »Zamorc« v Mariboru. 34801-10

Predno kupite
rabljen avtomobil, odnosno motocikl, oglejte si dobro ohranjena vozila, katera ima v zalogi po najnižjih cenah O. Žužek v Ljubljani, Tavčarjeva 11. 34779-10

Tovorni avto
2½—3½ tone nosilnosti, nov ali rabljen kupim. — Ponudbe z opisom in ceno na naslov: Braća Marčelja, mlin, Škrljevo — stanica Bakar. 34604-10

Šoferji!
Kdo mi najde kupca za avtomobil, da ga prodam. Dobi lepo nagrado! Natančnejše informacije pri sobarici hotela »Zamorc«, Maribor. Avto je v odličnem stanju. 34802-10

Prodam

Železen rolo
dimenzije 2.50 × 2.65 m proda Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska c. št. 5. 34951-6

Pult
2.70 m, belo pleskan, naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 34978-6

Fotoaparat
9 × 12, z najboljšim objektom in bogato zalogo potrebščin, vse v najboljšem stanju prodam za 2300 Din. Slavko Lesničar, preglednik finančne kontrole, Slov. Javornik 83. 34963-6

Otroški voziček
(pleteno košaro) v najboljšem stanju in malo rabljen ugodno prodam v Rožni dolini, cesta VIII št. 11. 35006-6

Vrtne zaklop. stole
prodaja pisarna Tribuč na Glincah. — Telefon 2605. 34802-6

Puhasto perje
čisto, šobano, kg po 48 Din, druga vrsta kg po 38 Din, čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din razpošilja po pošt. povzetju L. BROZOVIĆ, ZAGREB, Ilica 82. 22-6

Čisto nov porcelan
kompleten servis za šest oseb, iz finega blaga, proda Fani Štele, Novi trg 2 pritličje. 34991-6

30 delnic
nove gostilniške pivovarne (deloma plačane) prodam ali jih 20 odstopim. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 35008-6

Železen štedilnik
radi selitve proda Ivana Zupančič, Cankarjeva nabrežje 3/II. 35023-6

Železno posteljo
prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 35019-6

10 krasnih vzorcev
jedilnega pribora chrom, rje prost, v prelepi izdelavi, z elegantno kasceto in garancijskim listom Din 350. Plačilo na 3 mesečne obroke. Šapira-Omnia, Dunajska cesta 36. 35033-6

Zaboje
dobre ohranjene proda Bonač, Šelenburgova ulica 35028-6

Kupim

Železen štedilnik
kupim — prodam pa **železno posteljo**
Ponudbe na naslov Keber, Novi trg 1/I. 34989-7

Otroško posteljco
dobro ohranjeno kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek Jutra pod značko »Posteljica«. 35034-7

Kapital

Trgovski pomočnik
z večjim kapitalom, želi pristopiti kot družabnik — ali da proti nizkim obrestim posojilo v dobro podjetje, ki mu da namestitev. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Tajnost zajamčena«. 34946-16

Posest

Hišo z gostilno
dobro idočo, v Zagrebu radi bolezni prodam. Potrebno 150.000 Din. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »225.000« 34965-20

Stavbna parcela
v velikosti 1800 m², pot na Rožnik naprodaj po Din 70 m². Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 34961-20

Pekarno in gostilno
z vsem inventarjem — na prometnem središču večjega mesta prodam. V hiši je več stanovanj in lokalov. Mesečni donos brez pekarne 3000 Din. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Promet«. 34838-20

Nova hiša
tristanovanjska, z lokalom in vrtom po ugodni ceni naprodaj radi preselitve. Poizve se v gostilni Troha — Kodeljevo. 35025-20

Tristanovanj. vilo
s 600 m² vrta, 3 minute od avtobusne in železniške postaje, na zelo lepem in mirnem kraju v D. M. v Polju prodam za 150.000 Din. Takoj plačljivo Din 100.000. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 34829-20

Novozidano hišo
z 2 sobami, kuhinjo, vežo, kletjo in vrtom, v bližini železniške postaje Zalog prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 34744-20

Lepa vila
večstanovanjska — blizu centra naprodaj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dom 1928«. 34548-20

Enonadstropno hišo
pripravno za boljšo družino, v Novem Vodmatu prodam. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Gaberk«. 34862-20

Hišo v mestu
kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Miljon«. 35007-20

Vrednote

Jugoslov. dukate
velike in majhne, s sliko Nj. Vel. kralja in Nj. Vel. kraljice izdeluje in prodaja ovlaščena kovnica A. D. Beograd, Vojvode Mišića št. 43. Dukati imajo drž. žig; dobivajo se v vseh bankah in menjalnicah. — Kovnica plača žigosan in nežigosan avstrijski mali dukat 127, veliki pa 508 Din, izvrtane iz izlizane pa po 36 Din gram — in jih tudi zamenjava za jugoslovenske dukate. 263-35

Pohištvo

Otroška posteljca
iz orehovega. lesa, skoro nova, od zdravega dečka, ugodno naprodaj v Škofji ulici št. 13, parter, levo. 34976-12

Prehrana

Na domačo hrano
dobro in okusno, v sredini mesta sprejmem gospode in gospodične. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 34924-14

Lokali

Hotele, gostilne
kavarne, restavracije in vinotoče prodaja in daje v najem poslovnica za gostilničarstvo M. S. Pavleković, Zagreb, Ilica 146/I. Informacije proti poslanj 5 Din znamki pošljemo franko. 25859-19

Halo Peki Pozor
Prvovrstno pekarno oddam proti takojšnjemu plačilu odstopnine 17.000 Din Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34966-19

Lokal
v prometni ulici oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34928-19

Špecerij. trgovino
v prometni ulici oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34930-19

Manjšo gostilno
na račun ali v najem vzame natakarica z osebno pravico. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 35010-19

Lokal
za pisarno ali trgovino takoj oddam v Kolodvorski ulici. Pojasnila v knjigovezници Molk, Cankarjevo nabrežje. 35029-19

V najem

Gostilno
dobro idočo vzamem v najem, ali pristopim kot družabnik, event. bi zalagal isto z vinom. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 34997-17

Gostilno
na prometnem kraju na deželi želi mlad zakonski par vzeti v najem, event. tudi na račun. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 34962-17

Veliko delavnico oziroma skladišče
suho in svetlo oddam v podnajem na Resljevi cesti št. 4. Pojasnila daje Sitar & Svetek, Sv. Petra cesta 18. 34990-19

Trgovino
z mešanim blagom, dobro idočo, najraje na Gorenjskem vzamem v najem — event. tudi kupim. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod šifro »Dober promet« 34945-17

Pridelki

Maline
sveže in zrele, garantirano čiste po Din 3 kg postaja Kočevje, v vsaki množini razpošilja F. Tschinkel, Kočevje. 34901-33

Stoječo otavo
prodam. Pojasnila v hotelu »Soča« v Ljubljani. 35015-33

Sadje

Jabolka, hruške
in razno drugo sadje razpošilja stalno po najnižji dnevni ceni Josip Dorn, Slov. Bistrica. 34704-34

Les

Drva
žagana ali nežagana, na željo tudi cepljena, v vsaki množini postavi na dom Josip Kregar, Ljubljana, Kodeljevo 19. Telefon 2696 34968-15

Dijaška stanovanja

Pri boljši rodbini
iščem za 17letno gimnazijko stanovanje z vso oskrbo in uporabo klavirja. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34950-22

Stanovanja

Sobo in kuhinjo
z novembrom išče odrasla gospa z odraslo hčerko. — Ponudbe na naslov: S. Zupančič, Ljubljana, poštni predal 304. 34905-21/a

Stanovanje
2 sob, kabineta, kuhinje in pritiklin oddam s 1. septembrom v Bolgarski ul. št. 24. 34941-21

Stanovanje
2—3 sob in vseh pritiklin, z garažo, po možnosti v centru mesta išče za november tričlanska družina. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Da 1500 Din«. 34943-21/a

Solnčno stanovanje
enosobno, v novi hiši oddam snažni in mirni stranki. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 34974-21

Sobo in kuhinjo
v mestu iščem. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod značko »1 oseba«. 34979-21/a

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin oddam takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 34991-21

Stanovanje
1 velike sobe in kabineta, 2 ali 3 manjših sob, kuhinje in vseh pritiklin, išče s 1. septembrom družina 5 odraslih članov, v mestu ali na bližnji periferiji. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Mirna in točno plačljiva stranka«. 34863-21/a

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin išče mirna stranka, brez otrok za september. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Cista stranka«. 34906-21

Stanovanje
2 sob in pritiklin, ali 1 velike sobe in pritiklin iščе zelo mirna boljša stranka treh oseb. V poštev pridejo stanovanja samo v neposredni bližini mesta — najraje na Poljanskem, Šentpeterskem ali Kolodvorskem okraju. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »September-November«. 34775-21/a

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin išče tričlanska družina v mestu — po možnosti v okolici Florijanske ulice za takoj. — Ponudbe pod šifro »Siguren plačnik« na oglasni oddelek »Jutra«. 34745-21/a

Enosob. stanovanje
s kuhinjo in pritiklinami, v mestu ali predmestju iščem s 15. avgustom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Novoporočenca«. 35026-21/a

Stanovanje
obstoječe iz 3 sob, kuhinje, verande in ostalih pritiklin, oddam s 1. septembrom. Ogleda in vpraša se v Sp. Šiški, Knezova ulica št. 32. 35003-21

Stanovanje
2 sob in pritiklin oddam. Poizve se v trgovini Goleb, Ljubljana, Sv. Florijana ulica 28. 34971-21

Krasno stanovanje
dveh sob in vseh pritiklin takoj oddam v Zeleni jami, Prešernova ulica 15. 35014-21

Sobe

Sobo
s posebnim vhodom, v centru mesta išče gospod. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »15. avgust«. 34940-23/a

Opremljeno sobo
za 2 osebi, lepo in solnčno oddam s 15. avgustom ali 1. septembrom. Ogledati med 10. in 12. dopoldne. Perši, Čopova ul. št. 21/II. 34970-23

Kot sostanovalca
k mlademu in solidnemu uradniku iščem 2 gospoda ali dijaka. Miklošičeva c. št. 22/III — 35. 34972-23

Gospoda
sprejmem na stanovanje na Sv. Petra cesti št. 78/I. 34980-23

Separirano sobo
po možnosti z oskrbo, v bližini banske uprave ali tehnike išče s 1. septembrom mlad in soliden gospod. Ponudbe na naslov, ki ga pove oglas. oddelek »Jutra«. 34955-23

Opremljeno sobo
oddam gospodični na Sv. Petra cesti štev. 53/I. 34932-23

Solnčno sobo
lepo opremljeno, s posebnim vhodom in souporabo kopalnice takoj, ali s 1. septembrom oddam v bližini tehnične srednje šole. Pismene ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Soba 86«. 34771-23

Sobo
lepo in zračno, z zajtrkom ali brez, takoj ali s 15. avgustom oddam 2 osebama — najraje gospodoma po zmerni ceni. — Vlad. Mandelje, Stari trg 17/III. 34766-23

Dve lepi sobi
z vsem komfortom, v centru mesta oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 34717-23

Sobo
s posebnim vhodom odda 2 gospodoma Franc Loborec, Boštnikov trg št. 4. 34842-23

2 opremljeni sobi
z dvema posteljama, skupaj ali posamezno oddam v Metelkovi ulici št. 3. 34919-23

Svetlo sobo
po možnosti na Mirju — event. tudi z vso oskrbo, iščem s 1. septembrom. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Soba 100«. 34848-23

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim vhodom takoj oddam na Starem trgu št. 11a/II. 34996-23

Prazno sobo
s poseb. vhodom in električno razsvetljavo, v Sp. Šiški oddam s 1. septembrom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35005-23

Opremljeno sobo
oddam mirnemu gospodu v Ilirski ulici štev. 29/I. 35018-23

Prazne sobe
separirane, v pritličju takoj oddam v Kolodvorski ulici. Pojasnila daje knjigovez Molk, Cankarjevo nabrežje. 35016-23

Opremljeno sobo
oddam s 15. avgustom zakonskemu paru, gospodu ali gospodični. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 35032-23

Brezplačno
stanovanje in hrano dobi ženska pri mali družini, katera posodi 4—6000 Din Posebno priporočljivo za samostojno šivilje, ker je na prometnem kraju. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 35044-23

Zdravstvo

Planinski med
cvetlični — priznano najzdravejši, katerega naj uživa vsaka družina, prodaja fotograf in čebelar Zupan, gostilna Bundr, Kamnik. 35009-40

Ženitve

Gdč. s trg. koncesijo
stare 22—26 let, želim poročiti. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Lastna koncesija«. 34960-25

Glasbila

Kratek klavir
prodam za 3500 Din. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 34973-26

Dopisi

Mlada gospa
izurjena v gospodinjstvu in knjigovodstvu, išče primerno službo pri boljši osebi, najraje kje na Gorenjskem. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Mlada gospa«. 34987-24

Mlada dama
išče poštenega znanja z dobro situiranim gospodom — ki bi jí pomagal iz zadrege. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Elit«. 35002-24

Celje 1931!
Čudim se, zakaj še niste naročili? 35036-24

Sotrpin
Sem v C. ob 3½. uri pop. — tudi lahko z brz. 35035-24

V oglasnem oddelku »Jutra«
dvignite sledeča pisma: A. B. 9408, Amerika, Aparat, A. M., A. B. 700, Agilen in vstrajen, Bosini Milano, Blizu kolodvora, Čisto in solnčno I, Čez dan, Centrum 99, Dobro srce 530, Dobro honorirano, Dober instruktor, Dobičkanosno, Dobra gospodinja 172, Dragoslava, Direktrice, Dobro ohranjeno, Dober plačnik, Dobro mesto, Dežela, Dobro, Dobro izurjena, Dragica, Dr. S. K., Dobra naložba 400, Delavnica, Ehrlich und verlässlich, Enodružin. hiša, Francoščina 21, Gorenjsko, Gugalnik, Harmonija duš, Hvalečna za vedno ali dobro plačilo, Industrija, Izvrstno, Jenkova ulica, Inženjer, Kupec, Koreos, Kmetica 34, Lepa bodočnost, Mlekarna Mesnica I, Morje, Mirni dol, Maruša, Mlad obrtnik Mlad trgovec, Najemnina nizka, Odrasle osebe, Odgovor 200, Obrtnik 200, Plačilna, Primorje, Poznejša plača, Plačilo takoj, Podeželski trgovec, Plačam takoj 15, Postrežnica Poceni, Pokojnina 34, Pošten in simpatičen, Prazna soba, Prijazno, Periferija ni izključena, Pridna šivilja, Prometnik, Plačilo akreditiv, Poslovodkinja, Razumevanje 33, Roža prijateljstva, Rentabilno, Samo za dober mesc, Strašiščе, Solnčno, Sposobna moč, Solnčna lega, Snažna oprava, Slovenka, Solidna zidava, Svetlo, Sestanek, Srečna 705, Skupni posel, Strokovnjak, Snažno in mirno, Separirano, Spretna Spoznanje značaja, Sigurен uspeh, Trgovski lokal 700, Triglav, Točen plačnik, Ugodnost, Vestna 18, Varno in dobiček, Velik konzum, Vesten prodajalec, Vajen vsega dela, Zanesljiva, Zabvalna, Zdravo podjetje, Zračno in svetlo, Znanje, Zanesljiv šofer, Zvesta gospodinja, Zavesa, Z dežele, Zdrava in poštena, Zlata jama 96, Želim Te osrečiti, 789, 15. oktober, 1000 800, 36, 355, 50 %, 2 sobi.

Razno

Telefon 2059
Premog suha drva
Pogačnik, Boboričeva št. 5

Novosti Novosti
Najnovejša služinska patentna železna zelo praktična složljiva postelja s tapeciranim madracom — praktična za vsako hišo, hotele, za potujuče osebe in nočne službe. Stane Din 390.— Razpošiljam poštom in železnicom po povzetju.

Lesena služinska patentna zelo praktična složljiva postelja s tapeciranim madracom. — Stane Din 290.—

Poljska železna postelja složljiva praktična za turiste, vojake in za ferijalne kolonije. Stane Din 350.—

Ležestol praktično za ležanje in sedenje. Stane Din 150.—

Po tem imam čisto bohano perje kg po Din 48.— čisto belo gosje kg po Din 136.— in čisti puh kg po Din 250.—
L. BROZOVIĆ, ZAGREB Ilica 82. III.

Živali

Bokserja
triletnega, z rodovnikom prodam radi pomanjkanja vrta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34944-27

Kunce
čistokrvne, bele rekse, staro z mladiči in 1 par črnih proda Novak, Vodovodna cesta 50. 34988-27

Jazbečarje in foksterijerje
čistokrvne, z rodovnikom, prvovrstnih lovskih staršev proda Lambert, Ljubljana, Gradišče 17. 34649-27

Štev. 3.198. Rpt. 10.250

Razpis dražbe

Na zahtevo tt. bank in menjalnic Maravić i Jeren k. d. v Zagrebu proti Davilu Ivi iz Zagreba, Zrinjski trg broj 1, IV. nadstr. pcto Din 14.950.— spp. razpisujem temeljem § 306 trg. zakona javno dražbo sportskega čolna tipa »Kajak«, sportskega čolna tipa »Kanadier« in sportskega čolna tipa »Senegalkana« po dražbenih pogojih, ki so interesentom na vpogled pri podpisanem namestniku javnega notarja vsak dan, za časa uradnih ur.

Za dražbo določam rok na dan 12. avgusta 1931 ob 4. uri popoldne na licu mesta v skladišču tt. »Grom« carinsko posredniški in spedicijski biro v Zagrebu na Maginskoj cesti broj 15.

V Zagrebu, dne 4. avgusta 1931.

Z odlokom kr. sodnega stola v Zagrebu od 26. XI. 1929 br. 88.452 gr. imenovani namestnik javnega notarja za VIII. javni notarijat v Zagrebu

Dr. Dejan Despot.

L. MIKUŠ
Mestni trg 15
Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih palic

Iščem večje posojilo

proti prvovrstnemu hipotečnemu varstvu na trgovsko hišo na najboljšem kraju. Nudi stanovanje, pisarno in lokal. Ponudbe pod navedbo razpolagajočega zneska pod »Maribor« na anončni biro Hinko Sax, Maribor. 10.264

IZJAVA

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, katere bi napravila moja žena Marija Spendau. 10280

Maribor, dne 6. avgusta 1931.

ŠTEFAN SPENDAU
MARIBOR, Ruška cesta 8.

✝

Krbavčič Jakob naznanja v imenu sorodnikov in ostalih uslužbencev tužno vest, da je njegov dolgoletni šef in boter, gospod

Rajko Petschnig
posestnik, medičar in trgovec

dne 6. avgusta 1931 ob 1. uri pop. po dolgi mučni bolezni v 68. letu starosti, previden s sv. zakramenti boguvdano preminul.

Pogreb pokojnika bo v soboto, dne 8. avgusta 1931 ob 6. uri popoldan iz hiše žalosti Sv. Petra cesta 59 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 6. avgusta 1931. 10278

Ali ste že naročnik edine slovenske ilustrovane tedenske revije „Življenje in svet“?

✝

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Naš plemeniti, mili in dobri soprog, oče in tast oziroma brat, stric in svak, gospod

DR. DANILO MAJARON

advokat, častni doktor univerze kralja Aleksandra I., bivši predsednik odvetniške komore, predsednik društva »Pravnik«, imejitelj reda Sv. Save II. razreda, Belega orla V. razreda itd.

je danes ob 9. uri na Bledu po mučni bolezni zatisnil svoje blage oči.

Pogreb dragega nam pokojnika bo v soboto, dne 8. avgusta 1931. ob 17. uri popoldne izpred hiše, Napoleonov trg štev. 6, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. avgusta 1931. 10277

FERDINANDA MAJARON roj. STARE, soproga; DR. FERDINAND D. MAJARON, advokat-sin; MARIJA RENATA MAJARON roj. KOSIJ, sinaha.

✝

Z neizmerno žalostjo naznanjamo, da nas je po kratki mučni bolezni za vedno zapustil naš edini sinček

Borut

Pokopali smo ga dne 1. avgusta v Skoplju.

Skoplje, dne 4. avgusta 1931. 10279

Neutolažljiva rodbina ing. Knafelj.

✝

Načelstvo zadruge slaščičarjev, medičarjev, voščeničarjev in izdelovalcev kandita, za bivšo ljubljansko oblast v Ljubljani, naznanja tužno vest, da je njen dolgoletni član, gospod

RAJKO PETSCHNIG

medičar

v četrtek, dne 6. avgusta 1931 mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se bo vršil v soboto, dne 8. avgusta ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta 59.

Čast njegovemu spominu.

10274 **Načelstvo.**

NOSITE PRAKTIČNO OBUTEV!

V toplih dneh obuvajte lahko, udobno in zračno obutev. Da Vam noge ne bodo zatekale in se ne potile, Vam bode najbolje služila platnena obutev in lahke, zračne sandale. Imamo bogato izbiro različnih vzorcev in kombinacij.

ODPOČIJTE SI NOGE V NAŠI UDOBNI POLETNI OBUTVI!

Bata

39.-

Vrsta 4232-37

Otrokom so za igranje, skakanje in tekanje ti čeveljčki neobhodno potrebni. Izdelani so iz čvrstega sivega platna in se prilegajo nogi, se lahko čistijo in so trpežni.

39.-

Vrsta 4542-05

Te smo za vaše otroke priredili z gumastim podplatom in podpetnikom. Docela so lahki. Zlasti lepo pristojajo beli in lahki poletni obleki.

10261

39

Vrsta 2941-00

Otroške sandale iz mehkega usnja s trpežnim gumastim podplatom in peto. Vašim ljubljenčkom nepogojno potrebne. — Otroške 39.—, ženske 49.—, moške 69.—.

49.-

Vrsta 4235-37

Čevlji za tenis, iz belega platna, s podplatom iz krepa ali z vulkaniziranim podplatom. Radi jih nosijo za vsak dan v toplih krajih.

59.-

Vrsta 1145-05

Lahki in jako udobni čevlji iz platna sive barve s trpežnim gumastim podplatom. So jako praktični za nošenje čez ves dan

69.-

Vrsta 2195-57

Platneni čeveljčki za zavezovanje z nizko peto. So iz belega ali rjavega ripsa, so lepi in udobni in vas bodo popolnoma zadovoljili.

69.-

Vrsta 2145-09

Zračni sivi platneni čeveljčki z gumastim podplatom in nizkim podpetnikom. Zelo praktična poletna obutev za vsakega.

69.-

Vrsta 3335-24

Udoben ženski platneni polčeveljček z gumastim podplatom in nizkim podpetnikom. Nosijo se čez ves dan, za izprehod in za delo.

69.-

Vrsta 2947-00

Udobna in zračna obutev za vroče dni. Z nizkim podpetnikom in z gumastim podplatom. Jako so praktični.

†

Rektor in profesorski kolegij univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani sporočata žalostno vest, da je danes preminul na Bledu gospod

dr. Danilo Majaron

prvi njen častni doktor.

Pokojnik si je kot predsednik vseučiliške komisije, ki je vodila priprave za ustanovitev naše univerze, pridobil za našo almo mater nevenljivih zaslug; njegovo ime je z njeno zgodovino najtesneje združeno in bo ostalo v njenih analih zapisano na najodličnejšem mestu.

Njegovim zaslugam za našo univerzo neminljivo priznanje, njegovemu spominu čast in najgloblje spoštovanje!

V Ljubljani, dne 6. avgusta 1931.

Rektor:

Dr. A. Šerko

Harry Sinclair Drago:

Seviljski pevec

»Morda res ne,« je prostodušno odgovorilo dekle, »ali svet je tako lep, da ne bi hotela slišati ničesar grdega. In razen tega je to prepovedano...«

Videč, da bi se bila skoraj izdala, je Marija stisnila zobe.

»Kako prepovedano?« je vprašal mladenič.

»Cerkev prepoveduje,« je po kratkem oklevanju odgovorila Marija.

Juan je komaj udržal smeh. Dekletce je bilo očividno bolj pretkano, nego se mu je zdelo na prvi pogled. Šla sta nekaj dalje in Juan je kupil svežih malin. Posula jih je s sladkorjem in željno jedla sveže rdeče jagode.

»Odpri usta,« je Marija velela Juanu, ko je našla posebno veliko jagodo — in že je jagoda izginila med Juanovimi belimi zobmi. Zdaj je bil Juan na vrsti, da najde veliko malino. Velel je Mariji, naj zapre oči in odpre usta. Marija ga je ubogala in krepko zatisnila oči. V svoji nedolžnosti je bila tako čarna, da je obšla Juana nepremagljiva želja, poljubiti njena usta.

Sklonil se je k dekletcu in ravno hotel s poljubom zapreti njene ustnice, ko je začul zlobni smeh malega cigančka, ki je s strani opazoval ves prizor.

Marija se je zdrznila in odprla oči: »Zakaj se mi ta deček smeje?« je radovedno vprašala.

»Najbrže je videl, da je tvoj nosek ves prašen od sladkorja,« je rekel Juan. »Ciganska otročad je tako razposajena!«

Jezen, ker ni mogel izvršiti svojega namena, je zagrozil cigančku s pestjo.

Prvi mrak se je jel spuščati na mesto, ko je Juan predložil Mariji, da bi kupila kaj za večerjo in splezala na bližnji grič, od koder bosta lepo videla umetni ogenj.

»In potlej mi kaj zapoješ, jeli?« je zaprosila Marija.

»Ali ti moje petje res tako ugaja?« je vprašal mladenič, ki mu je prijala misel, da je dekle tako očarano po njegovem glasu.

»Oh da!« je vzdihnila ona. »Vsako noč sem s hrepenenjem čakala trenutka, ko začujem tvoj glas...«

»Vsako noč? Kje si me pa potem takem slišala?«

»V kavarni,« je prostodušno odgovorila Marija.

»Da, da, prav imaš. Skoraj bi bil pozabil, da sem pel v kavarni.«

Brž sta se vzpela na grič, sedla v travo in jela večerjati. V daljavi so žarele luči mesta. Hrup kostanjarjev, klobasičarjev in sejmarjev je zamolklo prihajal do njiju. Nekje v daljavi se je oglasila gitara. Veter je prinašal k njima sleherni akord.

»Povej mi, Marija,« je radovedno vprašal Juan in se zleknil v travi, »ali si zadovoljna?«

»Oh, sem! Nikoli nisem vedela, da je na svetu toliko sreče! Popolnoma srečna sem, Juan. Tako srečna, da bi se najrajši razjokala.«

Gitara je še vedno zvenela v daljavi. V zvoniku Giraldinega stolpa je odbila ura. In že se je spustila temna noč. Tedaj je prišlo Juanu na um, da bi moral biti prav za prav že v kavarni de la Mariposa. Naglo je skočil na noge, a v tem se je premislil. Spomnil se je, da je že prepozno.

Marija ga je prestrašeno pogledala, ko je videla, da je spet sedel na svoje prejšnje mesto.

»Kaj ti je?« ga je vprašala.

»Nič, nič, na kavarno sem se spomnil.«

»Oh, Juan, gotovo te pričakujejo! In zdaj boš izgubil svoj zaslužek! Vsega tega sem kriva jaz,« si je jela očitati.

»Ne skrbi zame,« jo je miril mladenič. »Saj se tudi tako nisem mislil vrniti tja.«

Juan se je globoko zamislil. Mislil je na Lolo in jo v duhu gledal, kako besni in v kakih skrbeh mora biti, ko ne ve, kaj se je z njim zgodilo.

Tudi Marija se je zamislila. Spomin na kavarno jo je obenem spomnil samostana. A čudno, težke posledice njenega dejanja ji niso morile duha. Mislila je samo na vse one malenkosti, ki je bilo njeno dosedanje življenje tako tesno navezano nanje. Spomnila se je, da so sestre zdaj v kapelici pri molitvi in da ostale novinke gotovo že nadevajo svoje začasne pajčolane. Morda se skrivaj spominjajo tudi nje? A katera bo zdaj pela solo pri Zdravi Mariji?

Mariji se je stisnilo srce. Nikakor se ni mogla otresti turobnih misli, ki so se bolj in bolj polaščale njenega duha. A vendar se je zavedala, da so dnevi njenega življenja v samostanu za zmerom minili. Njena roka se je slučajno dotaknila Juanove in začutila je, kako se ji vrača moč. Še trenutek pa je premagala otožnost in slabo vest ter se veselo nasmehnila.

»Zapoj, Juan,« je poprosila. »Tisto, veš: ‚Uživaj danes, življenje je raj!'...«

»Glej, glej, saj jo znaš sam bolje od mene,« je rekel Juan, ko je Marija polglasno zapela melodijo. »Dajva, zapojva jo skupaj!«

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.